ПАХТАМИЗ 150.000 ТОННАДАН ОШДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 188 (3160). Шанба, 25 сентябрь 1965 йил. Баҳоси 2 тийин.

ҲАР БИР ТЕРИМ АГРЕГАТИ ИШГА СОЛИНСИН! МАШИНАЛАРНИНГ ТЎХТАБ ТУРИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ! УЛАРНИНГ ИШ УНУМИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ОШИРИНГ! МАШИНАДА ТЕРИЛГАН ПАХТАНИНГ ЮҚОРИ СИФАТЛИ БЎЛИШИ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан).

ФАҚАТ ОЛҒА!

Пахта тайёрлашда ҳал қилувчи кунлар ўтиб бормоқда. Мардлар майдонда синаладиган пайтлар бошланди. Йил бўйи қилинган меҳнатимизга якун ясалмоқда. Ҳар бир меҳнаткаш, шаҳар ва қишлоқ аҳолиси, каттадан-кичик ҳамманинг фикри-зикри она-Ватанимизни энг қимматли бойлик — «оқ олтин» дурдоналари билан бойитиш иштиёқи билан банд. Бу юксак мақсад, ватанпарварлик бурчи ва шарафли иш ҳаммани тўлқинлантирмоқда, ҳаммани пахта фронтига сафарбар этмоқда.

Областимизнинг азамат колхозчилари, совхоз ишчилари ва механизаторлари шу кунларда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Пахтазорда бўлган киши ўзини поёнсиз «оқ олтин» океанидагидек хис этади. Мингларча чевар, чаққон, эпчил ва азамат йигит ва қизлар, «зангори кема»ларнинг мард ва баҳодир капитанлари, далаларимизнинг файз ва баракасини ошираётган, моддий бойлигимизни янада кўпайтириш учун ғайрат ва шижоат кўрсатаётган фидокор кишиларимиз пахтазорлардан тонна-тонналаб «оқ олтин» бериб, дастлабки улкан хирмонларни бунёд этдилар. Кечагина халқимиз Тошкент пахтакорлари юз минг тонна пахта етиштирганликлари ҳақидаги хушхабардан мамнун бўлган эдилар. Мана бугун она-Ватан омборларига 150 минг тоннадан ортиқ пахта топширилди. 200 минг тонна тайёр! давлат олдидаги мажбуриятимизни бажариб, 315 минг тонналик хирмон уйдик! деб ғалаба рапорти берадиган кунлар яқин.

Пахтакорларимизнинг олижаноб ҳиммати, ҳал қилувчи курашга яхши тайёргарлик кўрилганлиги, теримда қудратли машиналар наъра ураётганлиги дастлабки кунлари 3 процентдан ошириб пахта тайёрлашга ва ниҳоят, катта рекорд қуйилиб мана бир неча кундан буён сурункасига тўрт процентдан ошириб пахта тайёрлашга имкон берди. Оққўрғон районининг азаматлари кеча беш процент пахта тайёрладилар. Офарин сизга оққўрғонликлар! Машинада кўп пахта териш ташаббускори бўлган бўкаликлар, Ўрта Чирчиқ пахтакорлари, юқоричирчиқликлар, пешқадам Оржоникидзе районининг колхоз, совхозлари тўрт процентдан ошириб пахта сотмоқдалар. Далаларимизнинг ҳақиқий хўжайинлари, деҳқон мададкори ва унинг мушкулини енгил қилувчи қудратли машиналар баҳодир механик-ҳайдовчиларнинг қаҳрамонлигига ҳамма койил қолмоқда. Оққўрғон шоввозлари олти процентдан ошириб, Юқори Чирчиқнинг чавандозлари эса 7 процентга етказиб пахтани машинада термоқдалар. Ўрта Чирчиқ, Оржоникидзе, Бўка районларида терим суръатининг жадал бораётганлигига асосий сабаб ҳам «зангори кема»ларнинг унумли ишлаётганлигидир.

Областимиз пахтакорлари ўтган ўн кунликда республика кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. Бу ғалаба ҳар бир меҳнаткашни янги зафарларга — пахта тайёрлашда янада ғайрат ва ташаббус билан ишлашга, барча куч ва ресурсларни теримга сафарбар этишга отлантирди. Далалардан қувончли, ғалаба рапортлари, хушхабарлар тўхтовсиз келиб турибди. Оржоникидзе районидаги «Правда» колхози областда биринчи бўлиб маррага етди. Бу колхоз азаматлари ҳар гектар ердан 29 центнердан ҳосил йиғиштириб, яна 11 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Оққўрғон, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Бекобод, Оржоникидзе районларидан бригадалар, звеноларнинг йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажарганликлари, бир неча колхозларнинг маррага етиш арафасида турганликлари, айрим колхозларнинг эса машинада пахта териш планини бажараётганликлари ҳақида хушхабарлар келмоқда.

Ҳамма ерда меҳнат кўтаринкилиги. Ҳар бир пахтакорнинг қалби тезроқ маррага етиш ва ғалаба рапорти топшириш иштиёқида жўш урмоқда. Шаҳар меҳнаткашлари пахтазорлар бўйлаб отландилар. Шу кунларда колхозчилар ва совхоз ишчилари, механизаторлар билан ёнма-ён туриб пахта тераётган шаҳар ва районларнинг меҳнаткашларини ҳар бир хўжаликда кўриш мумкин. Ҳаммамизнинг мақсадимиз ва истагимиз битта. Етиштирилган «оқ олтин»ни тезроқ йиғиб-териб олиш, зиммадаги юксак мажбуриятни шараф билан бажариш, Ватан олдидаги шарафли бурчимизни адо этишдан иборат.

Дастлабки муваффақият, юқори процентлар мағрурлантириб қўймаслиги, хотиржамликка туширмаслиги керак. Жойлардаги аҳвол, мавжуд имкониятлар шуни кўрсатаяптики, пахта тайёрлашни бундан ҳам юксак суръатлар билан олиб бориш учун катта имкониятлар бор. Мана бир неча мисол. Терим суръати ҳамма ерда ҳам баравар эмас. Айрим хўжаликлар 5-6 процентдан ошириб пахта тайёрлаётган бўлса, бир неча колхоз ва совхозлар ҳали уч процентга ҳам етказиб пахта топширмаяптилар. Агар ана шу хўжаликларда мавжуд резервлар ишга солиниб, терим суръати оширилса, яъни ҳаммамиз отни баравар қамчиласак суръат янада тезлашган бўлур эди. Теримчиларнинг меҳнат унумдорлиги ҳар қаерда ҳар хил. Оржоникидзе районе пешқадам бўлиб бораётган бўлса ҳам, лекин бу ерда бир кунда терилган пахта киши бошига 30-32 килограммданга тўғри келади. Бекобод районида эса 50 килограммданга етказилмоқда. Областнинг колхоз ва совхозларида ҳали ишга туширилмаган мингга яқин пахта териш машинаси бор. Далада пахта тераётган кишилар сони мўлжаллангаи миқдордан кам. Кўпчилик колхоз ва совхозларда 20-30 процент киши теримда қатнашмайди. Терим машиналарининг қувватидан етарли фойдаланилмаётир. Мана шу сингари ишга туширилмаган резервлар ва имкониятлар ҳамма ерда бор.

Пахтакор ўртоқлар! Сизнинг шижоатли меҳнатингизга эл-юрт қойил қолмоқда. Улкан хирмонимизга барака қўшаётган «зангори кема» лочинларига офаринлар бўлсин! Андижонлик, сурхондарёлик ва фарғоналик пахтакорлардан ўзиб, бухороликларга яқинлашдик. Ғайрат қилайлик, суръатни ҳеч бўшаштирмай, олға бораверайлик. Бухоролик ва қашқадарёликлардан ҳам ўзиб, карвонбоши бўлайлик. Бу йил ҳам ўтган йилгидек маррага биринчи бўлиб етиб келиш учун курашайлик. Бутун куч пахта теримига! Республика байроғини қўлда маҳкам ушлаб, тезроқ ғалаба рапорти беришга эришайлик. Олға, фақат олға, азамат пахтакор!

ЛАВҲА

ТЎЙТЕПА ПОЛВОНЛАРИ

Аббоснинг қўллари рулда, нигоҳи узоқ-узоқларда. Далада «зангори кема»сини жавлон урдириб, бункерни тезроқ тўлдириш учун интилаётган унинг ёлғиз ўзи эмас. Қўшни звеноларнинг ерларида ҳам ҳали машиналарнинг ҳайқириғи тингани йўқ.

Олтин кузнинг ҳар дақиқаси олтиндай қиммат. Қайси деҳқон шу кеча-кундузда отини илдамроқ қамчиласа, маррасига эртароқ етиб олади. Ёз бўйи пешона тери тўкиб етиштирган момиқ пахталарини ёғин-сочинга қолдирмай эл хирмонига элтиб беради, юзи ёруғ бўлади. Аббос худди ана шулар ҳақида ўйларди. У катта пайкалнинг у бошидан бу бошига уч-тўрт бориб келгандан кейин бункерига назар ташлади, тўлибди. Уни прицепга тўкар экан, шу ерда хурсандлигидан юзларига табассум ёйилиб турган акасига кўзи тушиб қолди.

— Барвақт келибсиз, — деди у пешонасидаги қийиқчасини ечиб терларини артар экан, — яна лоақал бир бункер тўлатсам, деган эдим. Шунда кечагидан бир тонна оширган бўлардим.

— Шунинг ўзи ҳам катта гап ука, ҳисоблаб чиқдик. Бугунги терганингнинг ўзидан беш процентга яқин пахта топширибмиз. Энди буёғини менга қўйиббер, келган жойидан давом эттирамиз.

Ака-ука машина чироғида «зангори кема»нинг у-бу қисмларини синчиклаб кўздан кечиришди, шчетка, шпинделни яхшилаб тозалашди. Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлур, дейдилар. Мана ҳаммаси жойида. Энди тунда эгасини овора қилмайди. Тонггача бетиним ишлайди.

Орадан кўп ўтгани йўқ. Пахтазор тўшида яна машина ҳайқириғи баралла эшитилабошлади. Уни энди тунги сменада Аббоснинг акаси, звенонинг бошлиғи Ҳакимполвон бошқараётган эди. Ҳа демай осмонни юлдузлар чамани қоплади. Тўлин ой ўз ёғдуси билан атрофни кумушдай ёритди. Гўё у тунги сменада ишлаётган пахтазор лочинларига мадад бериб, машъала бўлиб турарди.

Ҳакимполвон сергак. Машинани нечоғлик авайлаб равон юргизишга ҳаракат қилади. Ҳа айниқса тунги теримда эҳтиёткорлик шарт. Озгина шошма-шошарликка йўл қўйсанг, меҳнат зое кетади, сифатини бузади, эгатларга тўкилиши мумкин. Йўқ, бунга сира йўл қўйиб бўлмайди.

Шу пайт хирмонга енгил машина келиб тўхтади. Бу ер ҳали ҳам гавжум эди. Кишиларнинг суҳбати , кулгилари эшитиларди. Раиса Умри Ҳасанова ҳамма билан кўришиб чиқди. «Ҳорманг — бор бўлинг»дан кейин суҳбат асосий мавзуга кўчди.

— Бугун колхоз 4 процент пахта топширди, — деди раиса. — астойдил меҳнат қиляпсизлар, хурсандман. Ундан кейин машина ҳам обдон қўл келяпти. Бугун «зангори кема»ни яна кўпайтирдик. Энди хирмонимизга яна барака киради.

— Бу, Умрихон дейман, — суҳбатга торозибон аралашди. — бошқа звеноларда ҳам машиналар тунда ишлаяптими? Мана бу Аббос билан Ҳакимполвон барака топишсин, чарчадимни билишмайди, бирининг ўрнини бири босади. Бугун ҳам Аббоснинг иши чакки бўлмади. Саккиз тонна терди азамат.

— Ўҳҳў, жуда мақтаб юбордингиз-ку, — кулди Аббос, — Ҳали Ҳаким акамни кўрасиз. Чинакам полвонлигини кўрсатади. Ҳа, тунги теримнинг ўзига яраша лаззати ҳам, машаққати ҳам бор, — у раисга бир пиёла чой узатди.

Хўш, Ҳакимнинг исмига нега полвон сўзини қўшиб гапиришади? Ё бўлмаса у катта курашларда бўлиб, елкаси ерга тегмаганми? Шунинг учун ҳам у полвон, деб ном чиқарганми? Гап бошқа томонда. Унинг полвонлиги ҳалол меҳнатда чиниққанлигида, пўлатдай тобланганлигида. Қудратли машинани моҳирлик билан бошқариб, мўл ҳосил иштиёқида жавлон урганлигида, ниҳоят «зангори кема»си бункеридан эл хирмонига тонна-тонналаб «оқ олтин» тўкаётганлигида. Шунинг учун ҳам колхоздагилар Пискентда катта Ҳакимполвон, Ўрта Чирчиқда унинг шогирди кичик Ҳакимполвон бор, деб ғурур билан айтишмоқда.

Раиса Аббос билан бирга Ҳакимполвон руль бураётган томонга борар экан, ўз-ўзидан мамнун дилидан ўтказарди: звено бошлиқларини механизаторлардан тайинладик. Яхши иш қилдик. Хўжалик ҳисоби жорий этилди. Чакки бўлаётгани йўқ. Энди ҳамма ўз меҳнатидан моддий манфаатдор.

Ҳакимполвоннинг звеносини олиб кўрайлик. Ака-ука ҳар туп ғўзани ардоқлаб парвариш қилишди. Озиғидан, сувидан доимо хабардор бўлиб туришди. Ҳосилни чамалаб кўринг энди, бундан икки-уч йил илгари бу ерларда ҳозиргидай кўзларни қувонтирадиган даражада ҳосил етиштирилганмиди? Йўқ. Гектаридан олинган ҳосил 14—15 центнердан ошмас эди. Эндиликда-чи? Ҳакимполвон Саидғозиев билан жияни Аббос Раҳимовлар звеноси камида ўттизданини мўлжаллаб туришибди.

Ҳакимполвон эгат бошига етиб келгач раиса уни бирзум тўхтатди. Звено бошлиғининг руҳи тетик, ўзини бардам ҳис этарди.

— Сизнинг звеногиз колхозда биринчи бўлиб планни бажарди, раҳмат, полвон, — деди мамнун раиса.

— Эл ишончидан мўътабари йўқ, албатта оқлайман, — Ҳакимполвон ана шу сўзни айтди-ю, фурсатни қўлдан бой бермаслик учун чаққонлик билан рулга ўтирди. Хайрлашув аломати билан қўл силкиди-ю, тормозни бўшатди. Машина яна олға силжиди.

Усмон ЖОНГИТОВ.
Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз.

Суратларда (чапда): «зангори кема»лар теримда. Ўнгда колхознинг ёш механик-ҳайдовчиси ўртоқ **Муқаддас Минаварова.** Пастдаги суратда эса звено бошлиғи механизатор **Ҳакимполвон Саидғозиев** ва унинг укаси механик-ҳайдовчи **Аббос Раҳимов** ўртоқларни кўриб турибсиз.

М Нуриддинов фотолари.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

МУСОБАҚАДОШ РАЙОНЛАРДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ОРЖОНИКИДЗЕ		КАЛИНИН
4,12	Бир кунда тайёрланди	2,97
72,42	Мавсум бошидан бери	45,36
5,40	Бир кунлик машина терими	2,90
46,60	Мавсум бошидан бери	23,66
ЎРТА ЧИРЧИҚ		ЯНГИЙЎЛ
4,54	Бир кунда тайёрланди	3,18
55,82	Мавсум бошидан бери	36,24
5,09	Бир кунлик машина терими	4,09
56,94	Мавсум бошидан бери	23,61
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ		ОҚҚЎРҒОН
4,17	Бир кунда тайёрланди	5,00
53,22	Мавсум бошидан бери	49,56
6,80	Бир кунлик машина терими	6,10
32,00	Мавсум бошидан бери	57,80
БЎКА		БЕКОБОД
4,29	Бир кунда тайёрланди	3,79
48,49	Мавсум бошидан бери	35,68
5,02	Бир кунлик машина терими	4,20
50,33	Мавсум бошидан бери	32,14

Область бўйича бир кунда 4,14, мавсум бошидан бери 47,49 процент пахта тайёрланди, машина билан бир кунда, 5,00, мавсум бошидан бери 45,39 процент пахта терилди.

ОЙБЕК—ЎЗБЕК АДАБИЁТИНИНГ ИФТИХОРИ

Халқ ёзувчиси... Ўзбек совет адабиёти бешигини тебратган, халқ орасидан чиқиб, халқ учун асарлар ёзаётган энг йирик, нодир ёзувчи Ойбек ана шу юксак унвонга сазовор бўлди. У ўз ижоди билан, қариликни билмайдиган жўшқин таланти билан социалистик реализм байроғини баланд кўтариб бормоқда.

24 сентябрь куни Санъат саройининг чароғон зали одамлар билан лиқ тўлди. Қардош республикалар адабиётларининг, жамоатчиликнинг вакиллари, ёзувчи талантининг жуда кўп ихлосмандлари бу ерга тўпланишган эди. Улар севикли ёзувчи, академик, жамоат арбоби, Давлат мукофоти ва Ҳамза номли мукофот лауреати Ойбекни олтмиш йиллиги билан муборакбод қилиш учун келишган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов ёзувчини олтмиш ёшга кирганлиги билан самимий табриклаб, бундан буён ҳам ғоявий юксак бадиий асарлар ёзаверишни тилаб, тантанали кечани очади ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг юбилярга йўллаган табрикномасини ўқиб беради.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. Сахибоев Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фармонини ўқиб беради. Р. Н. Нишонов Ойбекка «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» деган фахрий унвон берилганлиги тўғрисидаги Ёрлиқни топширади.

Республика Ёзувчилари союзи президиумининг раиси К. Яшин Ойбекнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида гапириб берди.

Республика адиблари, ўзбек совет адабиётини барпо этишда Ойбек билан бирга бўлган, юксак ахлоқий ва бадиий асарларни ҳақиқатгўй қилиб яратиш маҳоратини ундан ўрганганлар номидан Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом сўз олади.

— Азиз дўстимиз, — деди у, — сизни қучишга ва қаттиқ ўпишга, кўп миллатли совет адабиётимизнинг равнақи йўлида ўзингизнинг жўшқин ёш қалбингизни, ижодий ғайратингизни кўп йиллар сақлаб қоласиз, деб истак билдиришга руҳсат этгайсиз.

Россия Федерациясидан Д. И. Еремин, Украинадан Иван Ле, Белоруссиядан А. Н. Карпюк, Қозоғистондан Ғ. Мустафин, Тожикистондан С. Улуғзода, Озарбайжондан Собиг Раҳмон, Латвиядан Пуро Лаймон, Қирғизистондан Н. Бойтемиров, Эстониядан М. Я. Лаоссон, Туркманистондан К. Қурбансахатовлар ўз республикаларидаги ёзувчилар ва китобхонларнинг самимий қутловларини, янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини ёзувчига етказдилар.

Республика ишчилари, колхозчилари, олимлари, журналистлари, жамоатчилик вакиллари, ёзувчининг зўр талантига ихлос қўйган кишилар ҳам Ойбек туғилган куннинг олтмиш йиллиги ва ижодий фаолиятининг қирқ йиллиги билан уни чин кўнгилдан табрикладилар.

Қутловларнинг кети узилмайди, Мамлакатимизнинг турли тарафларидан ёзувчилар, адиблар, жамоатчилик вакиллари, Ойбекнинг дўстлари йўллаган жуда кўп телеграммаларда ҳам табрик сатрлари битилган.

Санъат усталари ўз қутловларини катта концерт орқали изҳор қилдилар. (ЎзТАГ).

„Зангори кема" лочинларига тенглашинг

БЕКОБОД

Абдубашор УСМОНОВ — Ленин номли колхознинг звено бошлиғи. Мавсумда 72 тонна, кунига 7-8 тонна.

Тожибой ТЎҒИЗБОЕВ — Ленин номли колхознинг звено бошлиғи. Мавсумда 68 тонна, кунига 3-3,5 тонна.

Ҳаким ЭГАМБЕРДИЕВ — «Победа» колхозининг звено бошлиғи. Мавсумда 62 тонна, кунига 3-3,5 тонна.

БЎКА

Мелибой УСМОНОВ — «Гулистон» колхозининг звено бошлиғи. Мавсумда 62 тонна, кунига 4-5 тонна.

Намап МУСАЕВ — «Гулистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 57 тонна, кунига 3-3.5 тонна.

Раҳим АЛМАТОВ — «Гулистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 61 тонна, кунига 3-4 тонна.

КОММУНИСТ ДЕГАН НОМНИ ЮКСАК ТУТАЙЛИК

Область партия комитетининг пленуми

Кеча хабар қилинганидек, шу йил 23 сентябрда Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг «Харьков область партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида йўл қўйган жиддий камчиликлари» ҳақидаги қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги масаласини муҳокама қилди. Бу масала юзасидан область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** доклад қилди.

— Бизнинг мамлакатимизда дейди докладчи, Совет ҳокимияти йилларида рўй берган улуғ ўзгаришлар, халқимизнинг тарихий қисқа муддат ичида шундай улуғ зафарларга эришишида Коммунистик партиянинг роли беқиёсдир. Халқимиз ҳамма вақт партия тузиб берган план ва йўл-йўриқларга амал қилабориб, коммунизмнинг ёруғ йўлига чиқиб олди. Мамлакатимизда социализм узил-кесил ғалаба қозонди. Бу эса кенг кўламда коммунистик қурилишга киришиш имконини берди. КПСС барча куч ва ғайратини марксчи-ленинчиларнинг асосий мақсади — коммунизм қуришга сафарбар этиб келмоқда.

Партия оммани ва айниқса ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига катта эътибор бермоқда. Ўсиб келаётган авлоднинг сиёсий онгини юксалтириш, техника жиҳатидан тайёргарлигини яхшилаш, коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда уларнинг ролини ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилинмоқда.

Ёшларни Ленин васиятлари руҳида тарбиялаш масаласи яқинда республика партия ташкилоти активининг йиғилишида муҳокама қилинди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Р. Н. Нишонов докладида ва музокарага чиққан актив қатнашчиларининг нутқларида республика партия ташкилотлари кейинги вақтларда ёш авлодни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш иши билан ҳар қачонгидан кўпроқ шуғулланаётганлиги қайд қилинди. Шунинг билан бир қаторда ўзининг гражданлик бурчига нотўғри муносабатда бўлаётган, социалистик яшаш қоидаларини бузаётган баъзи бир ёшлар борлиги ҳам айтиб ўтилди.

Ёшларда маркача-ленинча дунёқарашни шакллантириш проблемалари, комсомол ташкилотларида сиёсий-оқартув ишлар, ёшларни меҳнатга лаёқатли қилиб тарбиялаш, коммунистик меҳнат ҳаракатини тўғри ташкил этиш масалалари актив йиғилиши қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Баъзи бир кишилар раҳбарнинг обрўси ҳақида нотўғри тушунчага эгадирлар. Бу эса ёшларни тарбиялашда зарарли оқибатларга олиб келмоқда. Баъзи бир нияти нопок кишилар шахсга сиғинишни танқид қилиш ниқоби остида ўзларининг қип-қизил бўхтондан иборат бўлган сўзларида раҳбарнинг обрўсини туширмоқчи бўладилар. Бу билан улар бизнинг ҳаётда эришаётган муваффақиятларимизни қоралайдилар. Область партия комитети республика партия активида айтилган бу сўзларнинг жуда тўғри эканлигини эътироф қилади. Бу масаланинг кун тартибига қўйилганлиги мутлақо тўғри. Область партия ташкилотида ҳам бундай фактлар учраб туради.

Докладда ва йиғилиш қарорида ёшлар билан тарбиявий ишлар олиб боришнинг асосий йўли ва мазмуни қайд қилинган. Ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш формаларидан энг муҳими — уларни партия ва халқнинг революцион, меҳнат ва жанговарлик традициялари руҳида тарбиялаш, ҳарбий ватанпарварлик ва оммавий спорт ишларини кучайтириш, эстетик тарбия воситасини яхшилашдан иборат. Ёшларни пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашни ташкил этишда партиянинг ишончли ёрдамчиси — комсомолнинг роли каттадир. Область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ёшларнинг сиёсий ўқувини йўлга қўйишда, комсомол ва ёшлар ўртасида тарбиявий ишларнинг барча формаларидан фойдаланишда комсомол ташкилотларига яхши ёрдам беришлари керак. Комсомол ишларига тажрибали, лаёқатли коммунистларни жалб этиш лозим. Партия ташкилотлари комсомол комитетларининг асосий ишдан — ёшларни тарбиялаш ишидан четлашиб кетишига йўл қўймасликлари шарт.

Республика партия ташкилоти активи йиғилишида кўтарилган масалалар ниҳоят муҳим аҳамиятга эгадир. Яқин кунлар ичида район ва шаҳар партия комитетлари пленумлари ёки партия активи йиғилишлари ўтказиб унда республика партия активи йиғилиши қарорини сўзсиз бажаришга қаратилган чора-тадбирлар кўриб чиқилиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг «Харьков область партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида йўл қўйган жиддий камчиликлари» ҳақидаги қарори партия сафларининг ўсиши, партия аъзолари составини сифатини яхшилашга доимий суратда эътибор берилаётганлигидан далолат бериб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг қарори Ленин кўрсатмасига амал қилишнинг ёрқин намунасидир. Ленин ҳар вақт партиянинг кучи ва жипслигини мустаҳкамлаш, унинг ҳар бир аъзосининг партия ва халқ ишининг актив жангчиси қилиб тарбиялашга катта эътибор берарди. Бу қарор ҳар бир коммунистни партиявий принципиаллик, Ленин ғоялари руҳида ҳаракат қилиш учун органик эҳтиёж сезиш руҳида тарбиялашда муҳим аҳамиятга эга. Партия ташкилотининг меҳнаткашлар коллективига таъсири ва омма ўртасидаги обрўси ўсишининг сабаби ҳам ана шундадир.

Тошкент область партия ташкилотлари партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш масалаларида маълум ишларни қилди. Бу эса меҳнаткашлар олдида турган хўжалик-сиёсий вазифаларни ҳал этишда партия ташкилотларининг авангардлик ролини ўтаётганлигини кўрсатмоқда. Жумладан Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи, Чирчиқ электрохимия комбинати, 100-қурилиш тресті, Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводи, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, «Политотдел» колхози ва бошқа кўпгина корхоналарнинг партия ташкилотлари ана шундай жанговар штаблардан ҳисобланади.

Бироқ ҳамма шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳам партия сафларига кишиларни якка тартибда жалб этиш тўғрисидаги ленинча кўрсатмаларга қатъий амал қилаяпти деб айтолмаймиз. КПСС Марказий Комитетининг Харьков область партия ташкилоти иши тўғрисида чиқарган қарори бизнинг партия ташкилотига ҳам бевосита тегишлидир.

Қатор бошланғич партия ташкилотлари, айрим район, шаҳар партия комитетлари партияга қабул қилишда умумий сонни кўпайтириш билан машғул бўлиб партияга кирувчиларнинг ишчанлик ва маънавий сифатларини яхши ўрганмайдилар. Ёш коммунистлар билан ишлашни жуда бўш олиб боришади. Кишиларни партияга қабул қилишда партия группалари ва цех партия ташкилотлари фикрларининг ҳисобга олинмаслиги йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолдир. Партия сафига кирувчиларнинг яхши текширилмаслиги натижасида партия сафларига фавқулодда кишилар кириб қолмоқда. Бу эса партия комитетларининг ишга юзаки қараётганлиги оқибатидир.

Шуни яхши тушуниб олиш керакки, партия учун умуман аъзолар қабул қилиш эмас, балки коммунизм ишининг актив жангчиларини ҳисобига партия сафларини тўлдириш лозим. Партияга қабул ишига ёппасига киришиш партия сафларига фавқулодда нолойиқ кишиларнинг кириб қолишига олиб келади. Партия аъзолигига кириш учун рекомендация беришда ҳам жавобгарлик ҳиссини ошириш лозим. Характеристикалар объектив бўлиши, партияга кирувчи ҳар бир кишининг сиёсий, ахлоқий ва меҳнат фаолиятлари тўғрисида ҳаққоний тасаввур бериши керак.

Атрофимизда партия ғоялари учун курашаётган ажойиб кишилар турганда юқоридаги камчиликлар ҳалигача давом этиб келаётганлигини қандай баҳолаш мумкин. Шаҳар ва посёлкаларда, саноат ишлаб чиқаришида қанча-дан-қанча илғор кишиларимиз бор. Қишлоқда пахтакорлар, сабзавоткорлар, лубкорлар, чорвачилар ва айниқса механизаторлар жуда кўп. Улар пахта тайёрлашнинг ҳозирги этапида партия ва халқ иши учун куч ва ғайратларини аямай ҳақиқий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Ҳамма гап шундаки, партия сафларига биринчи навбатда коммунизм қурилишининг олдинги сафларида, янги жамият моддий-техника базасини яратиш учун умумхалқ курашининг авангардида бораётган кишиларни қабул қилиш керак.

Докладчи саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши илғорлари, аёллар, комсомол ва ёшлар ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишларни янада яхшилаш, бу билан уларни партия сафларига қабул қилиш учун тайёрлаш лозимлиги ҳақида гапиради. Шунинг билан бир қаторда партияга қабул қилиш ишларини кўриб чиқишни чўзиб юбориш ва бу ишда сансалорликка йўл қўйиш асло мумкин эмас.

Партиясизлар олдида партия ташкилотларининг обрўсини ҳартомонлама ошириш керак. Токи улар партия ташкилотларига кўпроқ ишонсинлар ва уларга дадилроқ таяниб иш кўрсинлар. Шу жиҳатдан партия ташкилотларига секретарларни тўғри танлаш, уларга доимий суратда ёрдам бериб туриш, партия ташкилотларининг секретарлар, секретарь ўринбосарлари, бюро ва комитетлари аъзоларини ўқишини яхши ташкил этиш муҳим аҳамиятга эга.

Докладчи ёш коммунистлар ва партия аъзолигига кандидатларни тарбиялаш масалаларига батафсил тўхтади. Уларга партия топшириқлари бериб туриш, ўқишини назорат қилиб бориш, меҳнатга муносабатини, турмушда ва оиладаги ўзини тутишини текшириб бориш лозим.

Ёш коммунистларга оталарча ғамхўрлик кўрсатилаётганлиги тўғрисида кўпгина мисолларни келтириш мумкин. Жумладан, Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси, Чирчиқ электрохимия комбинати, «Ўзбекхиммаш», «Чирчиқсельмаш» заводлари ва бошқа қатор корхоналарда иш намунали ташкил этилган. Партия сафига ёшларни қабул қилишда Охунбобоев номли, «Полярная звезда» колхозлари ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози партия ташкилотлари бирмунча яхши тадбирларни амалга оширдилар. Кандидатлик муддати ўтиб кетган кишиларнинг сони областимизда бирмунча қисқарди. Бу эса жойларда ёш коммунистлар билан ишлаш яхши йўлга қўйилганлигининг далилидир.

Бошланғич партия ташкилотлари ёш коммунистлар билан ишлашнинг турли формаларидан фойдаланмоқлари лозим. Чунончи, ёш коммунистлар мактабини ташкил этиш, кандидатлар мажлисларини ўтказиб туриш, КПСС Устави ва Программаси бўйича лекция ва суҳбатлар ўтказиш, кекса коммунистлар билан учрашувлар ташкил этиш керак бўлади. Ёш коммунистларнинг иш малакалари ва умумтаълим даражаларини ошириш, сиёсий жиҳатдан чиниқтириш партия ташкилотларининг муҳим вазифаларидан биридир.

Партия мажлислари ёш коммунистлар учун катта мактабдир. Ҳозир областимизда бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари охирлаб қолди. Шундай қилиш керакки, ҳар бир мажлис ташкилий жиҳатдан пухта ва коммунистларнинг актив иштирокида ўтсин. Партия мажлислари коммунистларнинг партия иши учун жавобгарлик ҳиссини ошириш, ижтимоий сиёсий фаолиятларини юксалтириш руҳида ўтиши лозим. Бунда айниқса партия аъзолигига кандидат бўлиб кирган ўртоқларни актив жалб этиш катта аҳамиятга эга. Улар партия мажлисларида тажрибали коммунистлардан иш ўрганадилар. Мажлисларда принципиал танқид ва айниқса ўз-ўзини танқидга кенг йўл очиб бериш керак. Шуни айтиб ўтиш керакки, айрим партия ташкилотларида танқидга нотўғри муносабатда бўлиш ҳоллари учраб туради. Бу эса коммунистларга хос бўлмаган ишдир.

Коммунистлар ва партия аъзолигига кандидатларнинг ғоявий жиҳатдан ўсишида сиёсий ўқишнинг аҳамияти катта. Партия сиёсий маорифида янги ўқув йили коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, уларнинг сиёсий активлигини таъминлашда олға қараб қадам ташлаш бўлмоғи керак. Партия комитетлари ва барча бошланғич партия ташкилотлари маркса-ленинча таълимот асосида коммунистларни тарбиялаш ишига катта аҳамият беришлари лозим.

Кишиларни партия сафига кириш учун танлаш ишини яхшилаш, уларни тарбиялаш партия ташкилотларининг жанговарлигини оширади.

Биз етти йилликнинг ҳал қилувчи марралари бўсағасида турибмиз. Ҳар бир корхона, қурилиш, колхоз ва совхоз давлат ва халқ олдида қарздор бўлиб қолмаслиги учун ҳаракат қилишимиз керак. Умуман олганда область саноат ишлаб чиқариши саккиз ойлик плани бажарилган бўлса ҳам қатор корхона ва қурилиш ташкилотлари давлат топшириқларини адо эта олмади. Аҳволни тузатишнинг барча чораларини кўрмоғимиз лозим. Транспорт, алоқа корхоналарининг планни бажаришлари, аҳолига маданий-маиший савдо ва медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш чораларини кўрмоғимиз керак.

Область партия ташкилоти ва барча меҳнаткашлари олдида ҳозир давлатга пахта топшириш план ва мажбуриятларини бажаришдек улуғ вазифа турибди. Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари коммунистлар бошчилигида КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини дастур қилиб олган ҳолда бу йилги сув танқислигини енгиб мўл ҳосил етиштирди. Ҳозир пахта топшириш иши яхши бораётган экан, бу аввало механизаторлар, комплекс звенолар, участкалар, бригадалар бошлиқлари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг фидокорона меҳнати натижасидир.

Орджоникидзе, Ўрта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Оққўрғон, Бўка районлари пахтакорларининг иши анча яхши бормоқда. Булар республика олдида ўз мажбуриятларини 30-35 ишчи кунида бажаришга аҳд қилишган. Шунингдек улар ялпи ҳосилнинг 60 процентини машиналарда териб олишмоқчи. Кейинги кунларда область бўйича ҳам пахта топшириш суръати бирмунча кўтарилди.

Бироқ бу имкониятларимизнинг чегарасими? Йўқ, бундай эмас. Бизда кунига йиллик планнинг 5-6 процентини бераётган колхоз ва совхозлар бор. Худди шундай шароитда ишлаётган бошқа хўжаликлар ҳали илғорлар даражасига етиб олганлари йўқ.

Ҳозирги жанговар вазифа халқ меҳнати билан етиштирилган ҳосилни тезда йиғиб-териб олишдан иборат. Область, район партия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган сиёсий-оммавий ва ташкилий ишларни ана шу мақсадларга қаратмоқлари шарт. Социалистик мусобақани кенг авж олдириш, илғорларни вақтида рағбатлантириб туриш, пахтакорлар учун керакли маданий-маиший шароитларни яратиб бериш партия ташкилотларининг диққат марказида турсин.

Шу кунларда пахта далаларида етиштирилган ҳосилни теришда ёрдам бераётган, ана шу ҳосилни етиштиришда актив иштирок этган область шаҳарларининг меҳнаткашлари номини миннатдорчилик билан тилга оламиз. Қишлоқ район партия ва совет ташкилотлари шаҳарликларнинг юқори унум билан ишлашлари учун барча шарт-шароитларни яратиб беришлари зарур.

Ўтган йили областимиз пахта тайёрлаш планини 29 октябрда бажарган эди. Бу йил ўтган йилдагига қараганда планда 36 процент илгаримиз ёки бу 15 кун олдинламиз демак. Бу йилги тайёрлаш суръатининг юқорилигини ҳисобга олсак пахта топшириш планини 10 октябргача бажариш имконига эгамиз. Бу осон вазифа эмас. Бу биздан пахта йиғим-терими суръатини ошириш учун барча резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланиш, бир-икки кун мобайнида барча териш техникаси ва меҳнатга лаёқатли аҳолини жалб этишни талаб этади. Биз пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш билан севимли Ватанимизнинг қудратини ошириш учун курашаётганимизни, шу билан КПСС Марказий Комитети ҳамда Совет ҳукумати атрофига янада жипслашганлигимизни намойиш қиламиз.

Областимиз қишлоқ меҳнаткашларининг олдида бошқа соҳалар бўйича ҳам муҳим вазифалар турибди. Давлатга гўшт, сут, тухум ва жун тайёрлаш ва сотиш планларини муддатидан илгари бажариш учун қўшимча имкониятларни қидириб топиш керак. Ҳар бир чорва фермаси қишга намунали тайёргарлик кўриши, етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаб қўйиш керак. Шунингдек каноп, шоли ҳосилини ўз вақтида нобудгарчиликка йўл қўймай йиғиб-териб олиш, сабзавот, картошка, полиз экинлари тайёрлаш планларини ҳам тезда бажариш зарур. Келгуси йил ҳосили учун тайёргарлик ишларини ҳам олиб бориш талаб этилади.

Шубҳа йўқки, дейди сўзининг охирида ўртоқ Абдураззоқов, область партия ташкилоти партиявий-сиёсий ва ташкилий ишларни кучайтира бориб илғор кишиларни партия сафига кириш учун танлаш ва коммунистларни тарбиялаш ишини янада яхшилайди. Меҳнаткашлар бутун куч ва ғайратини олдимизда турган хўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этади.

Доклад юзасидан бўлган музокарада биринчи бўлиб Орджоникидзе район партия комитетининг секретари ўртоқ **Н. Қирғизбоев** сўзга чиқди.

— Бизнинг районимизда, — дейди нотиқ 178 бошланғич партия ташкилоти бор. Бу ташкилотлар беш мингдан ортиқ коммунистни ўзига бирлаштирган. Район партия комитети ғоявий-тарбиявий ишларни ҳозирги талаблар даражасига кўтариш, ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида бир қатор тадбирларни амалга оширди.

Бошланғич партия ташкилотлари коммунистларни топширилган иш учун жавобгарлик ҳиссини ошириш руҳида тарбияламоқда. Колхоз ва совхозларда коммунистлар, айниқса, ёш коммунистлар кўпчилликка ўрнак бўлиб меҳнат қилмоқдалар.

Лекин тан олишимиз керакки, докладчи айтганидек бизнинг ишимизда кўпгина камчиликлар бор. Баъзи партия ташкилотлари коммунистлар сафини ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобига ўстириш масаласига бир ёқлама қарайдилар. Улар у ёки бу кишини КПСС аъзолигига, ёки КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишдан олдин, унинг ички дунёси, маънавий қиёфаси, меҳнатга муносабатини, юриш-туриши, ахлоқини яхши ўрганмайдилар. Натижада баъзан тасодифий кишилар партия сафига кириб қоладилар. Ўз-ўзидан маълумки, бундайларнинг айби тезда очилиб қолади.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласи ҳар бир партия ташкилотининг жанговар ишидир. Бу соҳада «Қизил Ўзбекистон», «Правда» колхозлари, Каскад ГЭСи партия ташкилотлари яхши иш қилмоқдалар.

Бизнинг районимиз территориясида 9 та илмий ташкилот бор уларда 450 коммунист иш олиб боради. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдек олижаноб ишни амалга оширишда уларнинг ёрдамидан фойдаланишимиз лозим.

Биз ёш коммунистлар билан ишлаш, улар ўртасида оммавий-сиёсий тарбиявий ишларни ҳар қачонгидан ҳам юксак даражага кўтариш учун бир қатор тадбирларни амалга оширмоқчимиз. Ҳар бир хўжалик, корхона, муассасада ёш коммунистларнинг ўқуви ташкил этилади. Шу билан бирга улар билан шахсий суҳбатлар ўтказилади. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши келажакда, албатта, ўзининг самарали натижасини беради.

Фрунзе район партия комитетининг секретари **М. Муллаев** коммунистнинг ишлаб чиқаришдаги роли ҳақида гапирди.

— Мамлакатимизда коммунистик қурилиш кенг авж олдириб юборилган ҳозирги шароитда, — дейди у, — коммунистларнинг роли ортиб бормоқда. Шундай бўлиши табиий ҳамдир. Бошланғич партия ташкилотлари ўз мажлисларида у ёки бу масални муҳокама қилганларида масаланинг кўпроқ ана шу томонига эътибор бермоқдалар. Ахир КПСС Марказий Комитети март Пленуми коммунистлар олдига озмунча вазифаларни қўйдими. Бу вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун коммунистлар актив иш олиб боришлари керак.

Кейинги пайтларда районимизда бошланғич партия ташкилотлари сафи ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобига ўсди. Ҳозир бизда 8 мингдан ортиқ коммунист бор. Уларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Бундан чиқадиган хулоса шуки, қайсибир партия ташкилотида ёшлар билан ишлаш яхши йўлга қўйилса, уларнинг ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишларига ҳар тарафлама шароит яратиб берилса, ўша ерда иш яхши боради. План ва топшириқлар ўз вақтида бажарилади. Бу жиҳатдан 1-пойафзал фабрикаси, Тошкент тўқимачилик комбинати партия ташкилотлари яхши иш қилмоқдалар.

Бу корхоналарда ҳар бир тадбир ёш коммунистларнинг иштирокисиз амалга оширилмайди.

Лекин ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасидаги камчиликлардан кўз юмиб бўлмайди. Айрим бошланғич партия ташкилотларида ёш коммунистларнинг ўзларига топширилган вазифани уддасидан чиқа олмаганликлари, ҳатто жиноий ишлар қилиб жавобгарликка тортилганликлари ҳеч кимга сир эмас. Агар ўша партия ташкилотлари тарбиявий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйганларида эди бундай аянчли аҳволнинг олди олинган бўларди.

Районимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлар бундан кейин ҳам бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қиладилар. Партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларини амалга ошириш йўлида куч ва ғайратларини аямайдилар.

«Алмаликсвинецстрой» тресті партия комитетининг секретари **М. А. Николаева** партия мажлисларининг аҳамияти ҳақида гапирди.

Партия мажлиси — тарбия мактабидир, — деди у. — Шунинг учун ҳам биз партия мажлисларига тайёргарлик кўришга алоҳида аҳамият берамиз. У ёки бу масалага бағишланган мажлисни ўтказишдан олдин обдон маслаҳатлашамиз, бюро аъзоларининг фикрини оламиз. Шунинг учун ҳам мажлислар қизиқарли ўтади. Уларда коммунистлар эркин фикр олишиб, муҳим масалаларни ўртага ташлайдилар. Бу мажлисларни ўтказиш вақтида ёш коммунистларнинг актив иштирок этишига алоҳида аҳамият берамиз. Ёш коммунистлар мажлисга тайёргарлик кўриш, қарорларни ёзиш ва бошқа ишларда партия ташкилотига яқиндан ёрдам берадилар.

Бизда комсомолларни партия сафига қабул қилиш масаласига ҳам кейинги пайтда жиддий эътибор берилмоқда. Ўтган вақт ичида партия аъзолигига қабул қилинганларнинг 38 процентини хотин-қизлар ташкил қилганлиги ҳам қувончли ҳолдир.

Бизда КПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул этилган ўртоқ албатта, бирор партиявий топшириқ билан таъмин этилади. Бу тадбир кандидатлик даврида коммунистнинг ишчанлик қобилияти, топширилган иш учун жавобгарликни қанчалик ҳис қилиши ва бошқа фазилатларини билиб олишга ёрдам беради.

Бекобод шаҳар партия комитетининг секретари **И. Хуснутдинов** сўз олади.

КПСС Марказий Комитетининг «Харьков область партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлашда йўл қўйган камчиликлари ҳақидаги» қарорида кўрсатилган камчиликлар бизга ҳам тааллуқли.

Шуни айтиш керакки, шаҳар партия ташкилотидаги коммунистларнинг 56 процентини ўрта маълумотли кишилар ташкил этади. Баъзи партия ташкилотлари партияга қабул қилишда сон орқасидан қувиб, катта хатога йўл қўймоқдалар.

Эндиликда бундай бўлишига сира ҳам йўл қўймаслигимиз керак. Ўтган саккиз ой давомида шаҳар партия ташкилотида 138 киши КПСС аъзолигига, 118 киши КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Тўғри, бу ўтган йилдагига қараганда анча кам бўлиши мумкин. Лекин эндиликда биз партияга қабул қилишда кишиларнинг маънавий қиёфаси, ишчанлик қобилияти меҳнатсеварлигига қараб иш юритмоқдамиз.

Бу йил ёш коммунистларни тарбиялаш масаласига бағишланган шаҳар партия комитети пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Харьков область партия ташкилотининг иши ҳақидаги КПСС Марказий Комитети қарори муҳокама қилинди ва юқорида айтилган камчиликлар очиб ташланди.

Қаерда партия иши ёш коммунистларни тарбиялаш билан бевосита боғлаб олиб борилса, ўша ерда албатта, иш яхши бўлади. Цемент комбинатидаги ўртоқ Водолнинов бошлиқ бригаданинг иши бунга ёрқин мисол бўла олади. Бу ерда меҳнат қилаётганларнинг 70 процентини ёш коммунистлар ташкил этади. Улар ойлик ишлаб чиқариш планларини ортиғи билан бажариб келмоқдалар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Биз ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида яна бир қатор тадбирларни амалга оширишни мўлжаллаб турибмиз.

Калинин районидаги «Қорасув» совхози йилдан-йилга шаҳар аҳолисига кўплаб сабзавот маҳсулотлари етказиб бермоқда. Бунда ёш коммунистлар, айниқса хотин-қизларнинг ҳам ҳиссаси катта., Совхоз партия комитетининг секретари **М. Ёқубова** хўжаликда бу йилги қилинаётган ишлар, совхоз коммунистларининг авангардлик роли, хотин-қизлар ўртасида олиб борилаётган ишлар, улар ҳисобига коммунистлар сафини ўстириш ҳақида гапириб берди.

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи партия ташкилотининг секретари **К. Г. Гнездилов** заводда ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида қандай ишлар қилинаётганлигини гапириб берди.

— Ўтган саккиз ой мобайнида заводимиз партия ташкилоти, — дейди у.—23 кишини партия аъзолигига кандидат қилиб, кандидатлардан 28 кишини эса партия аъзолигига қабул қилди. Булар заводимизнинг пешқадамлари, энг яхши ишчилар, инженер-техник ходимлардан иборат. Комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Ғуломов шулар жумласидандир. Бу бригада ойлик планларини доимо ошириб бажаради, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаради.

Биз ёш коммунистларни Ленин партиясн ишига, халқ, Ватан ишига муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш учун курашмоқдамиз. Шу мақсадда заводимизда ҳар хил кечалар, ёшларнинг кекса коммунистлар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлари ўтказилмоқда. Завод комсомол ташкилоти сафида 560 комсомол бор. Комсомол ишлаб чиқариш топшириқларини бажариш, техника прогресси учун курашда актив куч бўлиб қолмоқда.

Партия ташкилоти ишида камчиликлар ҳам йўқ эмас. Баъзан ҳали яхши тайёргарлик кўрмаган, коммунист деган улуғ номин олал олмайдиган кишилар ҳам партияга қабул қилинади. Бундай камчиликлар яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида очиб ташланди.

Завод коммунистлари бундан буён ишлаб чиқаришда ҳар қачонгидан ҳам авангардлик кўрсатиб меҳнат қилиш учун куч ва ғайратларини аямайдилар.

Минбарда Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **В. Муҳамедов.**

— Шаҳар партия ташкилоти КПСС сафини энг муносиб кишилар билан тўлдириш ҳақида ғамхўрлик қилиб келмоқда, — дейди у. — Бу катта масъулиятли ишни амалга оширишда йирик партия ташкилотлари: металл қуйиш заводи, қўрғошин-рух бойитиш фабрикаси, қурилиш материаллари ва пластмасса буюмлари комбинати ва бошқа корхоналарнинг партия ташкилотлари актив иш олиб бормоқдалар.

Бу сингари партия ташкилотларида КПСС аъзолигига кандидат қилиб қабул қилинганлар ўз соҳаларини яхши билибгина қолмасдан жамоат ишларида ҳам актив иштирок этадилар. Ҳозирги пайтда кандидатлар ва ёш коммунистларнинг кўпчилиги маълум бир партия топширигига эга. 1380 партия аъзоси ва аъзоликка кандидатлардан деярли 60 проценти кечки мактабларда, институтларда, техникумларда ўқимоқдалар.

Комсомоллардан партияга қабул қилиш бирмунча ўсди. Агар 1964 йилда ҳаммаси бўлиб 69 комсомол партияга қабул қилинган бўлса, шу йилнинг саккиз ойи ичида 79 комсомол партияга қабул қилинган.

Кейинги пайтда коммунистнинг бурчи, унинг агитация-пропаганда ишларида қатнашуви, коммунист тарбиячи деган масалалар тез-тез муҳокама қилинмоқда. Бизда ҳар бир раҳбар тарбиячи, ҳам бўлиши керак деган шиор ўртага ташланган.

Лекин шуни айтиш керакки, биз ёш коммунистлар билан ишлаш ва уларни тарбиялаш соҳасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бошланғич партия ташкилотларида бу масалаларни кам муҳокама қилмоқдамиз, партияга ўтиш учун тавсия бераётган коммунистларнинг жавобгарлигини ошириш учун уларга талабни кучайтириш керак. Шаҳар партия комитети КПСС Марказий Комитети Харьков область партия комитетининг иши юзасидан қабул қилган қарори муносабати билан, ўз ишини қайта кўриб чиқди. Бир қанча тадбирларни ишлаб чиқилди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши ташкилий-партиявий ишларнинг савиясини яхшилаш, партияга қабул қилиш ва кандидатлар билан ишлаш соҳасида қатъий тартиб ўрнатилишига ёрдам беради.

— Институтимизда ёш коммунистлар билан ишлашнинг ўзига хос томонлари бор, — дейди политехника институти партия комитетининг секретари **Я. П. Абрамян,** — биздаги кандидатларнинг кўпчилиги Совет Армияси сафида хизмат қилиб юрганларида кандидатликка қабул қилинганлардан иборат. Шунинг учун ҳам КПСС аъзолигига кандидатларнинг асосий қисми биринчи ва иккинчи курсларда ўқийди. Биз ана шу ёш коммунистлар билан ишлашни яхши йўлга қўйиш учун планли равишда иш олиб борамиз. КПСС Программаси ва Уставини ўрганиш юзасидан семинарлар ўтказилади, коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексига бағишланган доклад ва суҳбатлар уюштирилади. Бу семинарларни катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган кекса коммунистлар олиб борадилар.

Биз коллектив машғулотлар, мажлислар ўтказиш билангина чегараланиб қолмаймиз. КПСС аъзолигига кандидатлар ва ёш коммунистлар билан алоҳида-алоҳида иш олиб борилади, консультациялар, суҳбатлар ўтказилади. Ана шу суҳбатларда уларнинг назарий тайёргарлиги, ўқиши, жамоат ишларида қандай иштирок этаётганликлари текшириб кўрилади.

Биз ҳар бир кишига у кандидатлик муддатини ўтаётган даврида унинг тажрибаси, билими, мойиллигига қараб топшириқ берамиз. Бу уларнинг жавобгарлигини оширади. Масалан, КПСС аъзолигига кандидат Гельмани умумий техника факультети комсомол бюроси секретарининг ўринбосарлигига тавсия қилдик. Бу факультетда 3 мингдан ортиқ комсомол бор. Гельман ишни муваффақиятли бажарди.

Кўпгина кандидатлар группа бошлиқлари, комсомол ташкилотининг секретарлари бўлиб ишлайдилар. Шундай қилиб кандидатлик даври — синов даврини ўтайди.

Институт партия комитети ишида камчиликлар ҳам йўқ эмас. Биз бундан буён ёш коммунистлар билан ишлашга янада катта эътибор берамиз.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози партия ташкилотининг секретари **А. Тё** сўз олади.

— Колхоз партия ташкилоти,— дейди у. — кейинги вақтда ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида қатор тадбирларни амалга оширди. Биз бу тадбирларни амалга оширишда ҳар бир колхоз аъзосининг, ҳар бир коммунистнинг кенг ташаббус кўрсатиб ишлашини кўзда тутамиз. Омма ўртасида жонли ташкилотчилик, тарбиявий-сиёсий ишлар планли равишда олиб борилади.

Тажриба шуни кўрсатдики, ёш коммунистлар билан ишлаш қанчалик яхши йўлга қўйилса, меҳнат унумдорлиги шунчалик баракали бўлади. Партияга қабул қилишда кишиларнинг онгига, дунёқарашига, унинг коллектив ўртасида тутган ўрнига қараш керак.

Биз ана шунга амал қилиб келмоқдамиз. Масалан, ёш комбайнчи Ли Валентин кўпчилик ўртасида ўрнак кўрсатди, меҳнат қилди. Партия комитети бош инженер ўртоқ Кимга Ли Валентин билан яқиндан муносабатда бўлиш, у ўзининг бўш вақтларини қандай ўтказаётганлиги билан, оиласига муносабати қандайлигини текшириш ва агар мойиллиги бўлса партияга ўтиш учун тавсия беришни топширди. Ким Валентинни узоқ вақт ўргатди ва уни партия аъзолигига қабул қилиш учун лойиқ деб топди ва ўзи тавсия берди.

Биз меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ошиб бораётганлигини унутмаслигимиз керак. Шунинг учун партияга кириш учун тавсия берувчи коммунистларнинг жавобгарлигини ошириш талаб қилинади. Партия мажлисларида биз партияга қабул қилинаётганлардангина эмас, тавсия берувчи коммунистлардан ҳам кўп нарсаларни талаб этамиз. Бу жуда яхши натижалар бермоқда.

Ҳар бир ёш коммунист маълум бир топшириққа эга. Уларнинг сиёсий билимларини ошириш, яхши маданий-маиший турмуш кечиришлари учун ҳамма шароитларни яратиб беришга ҳаракат қиламиз. Лекин шуни айтиш керакки, бизда цех партия ташкилотлари ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида барча имкониятлардан фойдаланмаётирлар. Улар илғор чорвадорлар, айниқса маҳаллий хотин-қизлар ҳисобига коммунистлар сафини ўстириш учун ғамхўрлик қилмаётирлар. Партия комитети бундан буён ана шундай камчиликларнинг олдини олиш учун барча чораларни кўради.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ДИФФЕРЕНЦИАЛ РЕНТА ҲАҚИДА КИТОБ

ТАҚРИЗ

Дифференциал рента социализм шароитида икки шаклда бўлади. Биринчи формадаги рента айрим колхозлар ерларининг табиий унумдорлиги ва қулай жойлашганлиги сабабли вужудга келади, иккинчи формадаги рента эса ер майдонига қўшимча меҳнат сарфлаш ва ишлаб чиқариш воситаларидан кўпроқ фойдаланиш, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш натижасида олинади.

Яқинда Тошкент Давлат университети сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти И. А. Тарасюкнинг «Ўзбекистон» нашриёти чиқарган «Пахтакор колхозлар даромадларининг иқтисодий шароитларини бараварлаштириш тўғрисида» китоби республикамизда дифференциал рентанинг хусусиятлари масаласига бағишланган.

Китобнинг дастлабки бобида марксизм иқтисодий таълимотига асосланиб, социализмда дифференциал рентанинг назарий масалалари баён қилинади. Айрим экономистларнинг рента ҳақидаги ноўрин фикрлари танқидий асосда таҳлил қилинади.

СССРдаги суғориладиган ерларнинг 27 процентидан кўпроғи Ўзбекистондадир. Тупроқ, сув билан таъминланганлик, ер массивларининг хилма-хиллиги жиҳатидан республикамиз областларидаги фарқлар биринчи навбатда қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигига таъсир этади. Қулай табиий шароитга эга бўлган колхозлар шу асосда 1 (форма) дифференциал рента оладилар.

КПСС Программасида кўрсатилганидек, қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг бош йўли механизациялаштириш ва интенсивлаштиришдир. Юқори ҳосилдорликка қўшимча меҳнат ва маблағ сарфлаш асосида эришилади. Бунинг натижасида II (форма) дифференциал рента миқдори ҳам ошиб боради. Шу муносабат билан китобда келтирилган Хоразм областида пахтачиликни интенсивлаштиришнинг юксалиши ва дифференциал рентанинг ошиши ҳақидаги жадвал диққатга сазовордир. Китобда келтирилган маълумотларда Ўзбекистоннинг пахтачилик хўжаликларида қўшимча маҳсулот олишнинг, шу жумладан дифференциал рента ҳосил қилишнинг кўпдан-кўп резервлари мавжуд эканлиги кўрсатиб берилади.

Китоб автори пахтакор колхозлар даромадларининг иқтисодий шарт-шароитларини бараварлаштиришга қаратилган қатор актуал масалаларга ўқувчининг эътиборини тортади. Турли табиий-иқтисодий шароитларда ишлаётган колхозларнинг даромадини ошириш, иқтисодий шарт-шароитни бараварлаштириш процесси мураккаб процесс эканлигини айтиб, бу процесс ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантириш ва моддий рағбатлантиришдан фойдаланиш ва уни такомиллаштириш йўли билан амалга оширилиши мумкин деган хулосага келади.

Китобда кўрсатилган муваффақиятлар билан бирга айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. 11-13-бетларда ҳаддан ташқари кўп рақамлар келтирилган, бу рақамларнинг кўпчилиги ортиқча, иқтисодий таҳлил асосида тартибга солинмаган. Кейинги бетларда «Обязательное окладное страхование» жумласи мажбурий маош страхованиеси деб таржима қилинган. Бу ерда «оклад» сўзи маош маъносида эмас, балки «тўлов», «йиғим» маъносидадир.

Таржимада ана шундай ноаниқликлар учрайди. Лекин бу камчиликларга қарамасдан китоб назарий ва амалий аҳамиятга эгадир. Китоб сиёсий иқтисодни ўрганувчилар ва қишлоқ хўжалиги экономикаси соҳасида илмий тадқиқот олиб борувчи илмий ходимлар, аспирантлар учун фойдалидир.

Ҳ. СОБИРОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти молия кафедрасининг мудири.

„КОСМОС-91“ ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1965 йил 23 сентябрда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-91» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 марта эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ЖАМОАТЧИЛИК СОВЕТИ ИШ БОШЛАДИ

Ёшларимизни коммунистик руҳда тарбиялаш ҳаммамизнинг муқаддас ва биринчи галдаги бурчимиздир. Куни кеча Тошкентда бўлиб ўтган бола тарбиясида оила ва жамоатчиликнинг роли масаласини муҳокама қилган биринчи шаҳар съезди ҳам ана шу муҳим вазифага бағишланди. Шаҳар партия комитети съезд қарорларини амалга ошираборib болалар тарбияси бўйича жамоатчилик советини тузди. Шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ В. А. Архангельский жамоатчилик совети раиси, шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ С. А. Раҳматхўжаева ва шаҳар партия комитети фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими мудири ўртоқ Ғ. П. Пўлатовлар раис ўринбосарлари, шаҳар маорифи бўлими мудири ўринбосари ўртоқ И. И. Мельникова совет секретари қилиб сайландилар.

Жамоатчилик совети ҳузурида ғоявий-сиёсий тарбия, мактабгача тарбия, меҳнат тарбияси, ахлоқий-эстетик тарбия, оила тарбияси секциялари тузилди. Бу секцияларга раҳбар ходимлар, врачлар, мактаб директорлари педагоглар ва бошқа касб эгалари жалб этилди.

VI БАДИИЙ ФОТОГРАФИЯ ВИСТАВКАСИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Шу кунларда пойтахтимизда «Етти йиллик амалда» бадиий фотографиясининг навбатдаги олтинчи виставкасига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ўзбекистон ССР Маданият министрининг ўринбосари ўртоқ Ҳ. Абдусаматов бошчилигида ташкилий комитет тузилган. Комитетга фотожурналистлар, санъатшунослар, бадиий фотография ҳаваскорлари киради.

Ташкилот комитети адресига фотосуратлар кела бошлади. Ҳозир юздан ортиқ фотосанъати асари танлаб олинди.

Улуғ Октябрнинг 48 йиллик байрами арафасида Тошкентда очиладиган «Етти йиллик амалда» олтинчи республика бадиий фотография виставкаси Ўзбекистонимизда коммунистик қурилишнинг муваффақиятларини кўрсатувчи фотография асарларининг энг яхшиларини кўрсатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

— Биз шу йил 20 октябргача 200 дан ортиқ оддий ва рангли суратларни танлаб олишимиз керак, — дейди виставка ташкилий комитети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон Журналистлар союзи фотосекциясининг раиси ўртоқ Г. Перменев. — Виставкага республикамизнинг турли чеккаларидаги кўплаб фотоҳаваскорларини жалб қилишга асосий эътибор берамиз. Ташкилий комитет бу йил энг яхши фотографияларни дипломлар билан тақдирлабгина қолмай, виставка қатнашчиларига фотосуратларни тайёрлаш учун кетган харажатларни қисман тўлашга ҳам қарор қилди.

О. АПУХТИН.

ФОТОЛАВҲАЛАР

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ районидаги «Политотдел» колхозининг ўртоқ Тен Чан Дю бошлиқ бригада аъзолари шаҳар аҳолисига пландан ташқари 200 тонна шафтоли етказиб беришди. Ҳозир ҳам шафтоли терими қизғин давом этаяпти.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

АКАДЕМИК Р. Р. Шредер номидаги илмий текшириш институти «Память Шредера», «Узбекистанская» деб аталган янги нав маймунжон яратди. Унинг меваси мазали, хушбўй бўлиб ҳар бири 50—70 граммгача етади. Гектаридан 10—12 тоннадан ҳосил олиш мумкин. Ҳозир ана шундай ўсимлик кўчатидан бир ярим миллион етиштирилмоқда. Суратда: институт агротехниги Наби Шокиров ва институт ходими Шафоат Луқмонова ўртоқлар кўчатларни республика хўжаликларига жўнатиш учун тайёрламоқдалар.

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯХШИДАН ОТ...

1

Қўшоқ ака уйқудан нохуш бўлиб турди. Унинг қовоқлари солиқ, қалин энлик қошлари чимирилган эди.

— Отаси, нега бунча хафасиз?— рафиқаси ташвиш тортди, — ё тобингиз қочдими?

Қўшоқ ака хотинига жавоб қайтармади. Сукут қилганича ҳовлидаги яккаю-ягона шохдор ёнғоқ дарахти остидаги супага ўтирди. Товуқ катагини эслатувчи пастқам уйга, оғзи қорайиб кетган тандир ва ўчоққа қийшайиб турган ошхонага, унинг ёнида боғлиқ турган сигир ва эчкига, ҳовлини ўраб олган пахса деворга суқланиб қаради.

Уй пастқамгина, кичкина бўлишига қарамай, нозик дид билан равон, теп-текис қилиб андаваланган эди. Аммо ошхона ва сомонхона деворлари лой қўл билан сурилган, уларда қўпол бармоқ излари яққол кўриниб турарди.

Қўшоқ ака ана шу изларга кўпроқ разм солди. Ўрнидан туриб сомонхона ёнига келди-да, бармоқ изларини секин сийпалади.

— Отамнинг панжаси... Одамдан бир чўл, тупроқ ҳам чидамли... Отам қайда ҳозир? Аммо бармоқлари мана... Мана, худди ўзиники-я!.. Йўқ, бу ердан кетолмайман, сира-сира кетолмайман... Қўшоқ ака юм-юм йиғлай бошлади.

Рафиқаси эрининг кайфиятини тушунди. У ҳам қўшилиб йиғлай бошлади. Лекин Қўшоқ ака ичида, овоз чиқармай йиғласа, хотини бутун ҳовлини бошига кўтаргудай овоз қўйди:

— Норғулдай ўғлининг ҳузур-ҳаловатини кўролмай кетган отагинам... Қўша-қўша невaралари қўлидан бир пиёла сув ичолмай кетган қайнотагинам...

Тўс-тўполон бўлиб қўшнилар чиқишди:

— Нима гап ўзи?!
— Ким қазо қилди?!

Ҳамма саросимада, ҳамма ташвиш ва ҳайратда.

— Ўчир унингни! — қичқирди Қўшоқвой хотинига, ким ўлдики, бунча бақирасан?

— Тўрт кўз тугал-ку, — хурсанд бўлишди ҳовлиқиб чиққан қўни-қўшнилар, — бу нима қилгулик?

Қўшоқвой қулоғигача қизариб кетди, аҳволни тушунтиришга ҳаракат қилди.

— Ҳеч воқе бўлган йўқ. Эру-хотин ўтган кунларни шундай эслаб... — Қўшоқ ака бирпас сукут қилди, сўнг бошини кўтариб, ҳақ гапни ўртага ташлади:

— Очиғини айтсам туғилиб-ўсган уй-жойдан оёқ узгим келмаяпти. Оёқ-ку узилар, кўнгил узилмас, деб қўрқаяпман. Ота-оналар арвоҳи рози бўлишармикан?

Тўпланганлар бир-бирларига қарашди.

— Тўғри сўзлаяпсан Қўшоқ, — бир қария уни қувватлади. — Ота рози — худо рози.

Ота-боболар ёққан чироғни ўчириб кетишга ҳечкимнинг ҳаққи йўқ! — бошқа бир чол пўписа қилди тажанг бўлиб. Чолларни қувватлаб бошқалар ҳам шов-шув кўтарди.

— Бормаймиз, қишлоқни ташлаб кетмаймиз! Чучукбулоқни шўр сувга алмаштирмаймиз! Қайси аҳмоқ жаннатни қўйиб дўзахга ўз хоҳиши билан боради?!

— Эшон тоза ишлабди, — қорачадан келган, гимнастеркали йигит ўртоғининг қулоғига шипшиди, — ташвиқоти зўр...

Дўсти уни жеркиб ташлади: биз шипшиб сўзлаймиз, улар эса баралла бор овозлари билан... Аксинча бўлмоғи керакмасми, аслида. Кўряпсанми, қанақа ғулғула солишяпти. Шипшиб юрганимиздан, халқнинг юрагига қўл солаолмаганимиздан шундай бўлаяпти. Ёмон ишлаяпмиз, оғайни, жуда ёмон!

— Ҳозир оломоннинг шашти зўр, ташвиқотнинг жойи эмас, — жавоб қайтарди гимнастеркали йигит. — Катта ишни шошмасдан ётиғи билан бажариш афзал. Шипшиганлигимниям боиси шунда. Беш-олтита қарияни ишга солмоқ лозим. Ёш-яланглар билангина иш битмайди. Ҳовлиқиш, шовқин-сурон мақсадга олиб бормайди. Қадамни ўлчаб ташламоқ лозим!

2

Гимнастеркали йигит Турсунбой яқинда армия сафидан қайтиб келгач, Мирзачўлга бориб ҳайрон қолди.

— Шунча ер бекор ётибди, — ўйлади ичида у. — Биз эса тоғнинг тор бағридан нарига чиқолмаймиз. Ўлсанг гўринг кенг бўлсин, деган экан биров. Ҳатто ўлганида кенг макон истаган инсон наҳотки тириклигида катта жой ахтармайди.

Сиқиқ даралардан Мирзачўл яланглarига кўчмоқ вақти етди!

Турсунбой қишлоққа ана шундай хулоса билан қайтди.

— Мирзачўлнинг суви йўқ, — деб эътироз билдиришди унга.

— Фарҳод Сирдарёни бўғиб турибди, сув ҳайқириб оқаяпти Мирзачўлга, — жавоб берди уларга Турсунбой.

— Мирзачўл ер эмас, кўл, ботқоқ, шўр, — деган баҳона топишди сўнгра.

— Шўрни сув ювади, ботқоқни зовур қувади! — Турсунбой бу баҳонани ҳам йўққа чиқарди. Турсунбойнинг кетидан бир қанча киши эргашди, уни бошлиқ қилиб сайлашди.

— Урушда капитан, меҳнатда ҳам капитан, — дейишди дўстлар бир ёқадан бош чиқариб, — бошла, Мирзачўл сари!

Мирзачўлда каттакон колхозга етиб ортарлик ер ва сув беришди уларга.

Аммо беш-ўнта киши ҳар қанча ботир, ҳар қанча азамат бўлса ҳам бунча ерни обод қилиб, бунча сувни бошқаролармиди? Турсунбой ўз қишлоғини тоғдан чўлга кўчирмоққа азм қилди. Бунга талайгина киши рози бўлди. Бироқ қайсарлар, ёқтирмаганлар, истамаганлар ҳам бўлди. Нима қилмоқ керак? Оламда сўздан зўр қурол йўқ, — хулосага келди Турсунбой, — ёмон сўз билан пичоқ қинидан, яхши сўз билан илон инидан чиқар, дейдилар. Ширин сўз — кўнгил калити. Турсунбой бир неча яқин дўстлари билан уйма-уй юриб тушунтирди, тоғ оралаб қишлоқ кезди. У булоқ бошида тошга ишқаб кир юваётган бир тўда хотин-халажни учратди. Қизлар ҳам чиқиб, — Сирдарё бўйига кўчишни истаганлар борми орангизда?

— Сирдарё бўйига?! — хотинлар ҳайрон бўлишди, — нима деяпти бу ўзи, ақли жойидами?

— Ҳа, дарё бўйига, Мирзачўлга, Сирдарё қирғоғига. У ёқда ер ҳам, сув ҳам мўл, тошга ишқаб кир ювишдан қутиласиз.

— Э ўғлим, бекорга томоқ йиртаяпсан, — 60-65 ёшлар чамасидаги кампир белини ушлаб кўтарилди ўрнидан, — булар сенга қулоқ солмайди. Эркаклари билан гаплаш, эркаклари билан... Жилов ўшаларда.

— Масалан сизда эркак йўқ, шундай бўлгач ким билан сўзлашай, — гап ахтарди Турсунбой.

— Ким айтди сенга, менинг эркагим йўқ деб. Арслондай икки ўғлонимни кўрганинг йўқми? Етмишта эрга алмаштирмайман уларни. Аммо улар менга қулоқ беради, мен нима десам ўшанга кўнади.

— Демак жилов сизда?

Кампир мақтаниб хатога йўл қўйганини пайқади. Бироз ўйланиб турди-да айтишувда қоқилганини билдирмасликка ҳаракат қилиб, яна бидирлаб кетди:

— Эгизак азаматларим, бир этак болам бор эди. Бари қазо қилиб, шу иккиси қолди. Ҳасан-Ҳусан деб атанг отини дейишди қўни-қўшнилар. Ҳасан-Ҳусандан кўпи йўқ элимизда. Ажралиб турсин делим: Ўтабой билан Бўтабой деб атадик.

Турсунбойнинг кўнгли ёришди, ана улар мен билан бирга бориши мумкин деган қарорга келди.

— Балли ойи, — деди Турсунбой, — йигит бўлганга яраша ажралиб, сараланиб туриши лозим тенгқурлари орасида. Мана, бир тўда навқирон Мирзачўлга кўчиб кетди. Ҳозир уй-жой қуришяпти. Янги қишлоқ, янги колхоз барпо қилишмоқчи шоввозлар.

— Ҳабарим бор — жавоб қайтарди кампир лоқайдлик билан, — Бўтавой билан Ўтавойниям кўнгли талпинаяпти ўша ёққа қараб. Мен кўнсам қуш каби учгудай иштиёқи бор иккисиниям.

— Нега кўнмаяпсиз? — таажжуб билан сўрайди Турсунбой.

— Кўнгил узгим келмайди савил, бу қишлоқдан, киндик қони тўкилган жой... Бунинг устига худоям норози эмиш. Мулла Жума шунақа деди ўтган куни.

Турсунбой сувни ким лойқатиб юргани тўғрисида ўз тахминини ҳақлигига ишонди. Қўшоқвойдай кўнгли пок деҳқоннинг қулоғига ғиншиб йўлдан урган ҳам шу муттаҳам бўлса керак. Турсунбой яна ўйга ғарқ бўлди. Манғит ойим қишлоқда эътиборли хотин. Ўз сўзли, айтган гапининг устидан чиқади. У билан аксари кишилар ҳисоблашади, маслаҳатларига қулоқ солишади.

— Ойи, — деди Турсунбой, — Бўтабой билан Ўтабойга айтинг, Кечқурун меникига келишсин. Ё мен борайми, сизникига?

— Келақол, ўғлим, бизга. Уйимизнинг тўри сеники. — Мурувват қилди Манғит ойим.

— Бир ўзим эмас, беш-олти киши йиғилсак, Мирзачўл ҳангомасини қилсакми дейман.

— Бешта эмас, ўнта бўлиб келинглар. Уйимиз тор бўлсаям, кўнглимиз кенг, қароғим.

Оқшом Турсунбойни Манғит ойим билан Бўтавой ва Ўтавой кутиб олди. Кампир чой дамлади, ўчоққа олов ёқиб, қозон осди. Шу орада Турсунбой Манғит ойимникига таклиф қилган қариялар ҳам етиб келишди. Ҳангома қизиб кетди. Турсунбой ташвиқот қилиб, ўтирмасдан, тўпланишдан муддао нима эканлигини айта қолди.

— Қишлоғимиз гўзал, — деди у, — аммо сув кам, ер кам. Камгина эмас, йўқ даражада. Бир қултум булоқ сувидан кўра Сирдарёдан тўйиб-тўйиб шимирмоқ афзал эмасми? Тоғ тошини тирноқ билан тирнаб, бир қарич ерга дон сепгандан кўра кенг майдонда трактор ҳайқиртириб ишламоққа нима етсин!

Чоллардан баъзи-бирлари «рост айтасан!» — деб маъқулласа, бошқалари бош чайқарди:

— Ўз уйим — ўлан тўшагим, деганлар. — Юрт сийламасанг худо сийламас.

Турсунбой уларга жавоб қайтарди:

— Ундоғ экан, худо агар бўлса, бизни сийлашига аминман. Юрт сийламоқ оғизда эмас, амалда бўлгани маъқул. Ахир, чуқурроқ ўйлаб қаранг-а, чўл билан сув қовуштирмоқлик, ер безамоқлик — юрт сийламоқ эмасми? Эл қозонини тўлдирмоқлик, қорнини тўйғазиб, эгнини бутун қилмоқлик юрт сийламоқ эмасми?

Қизғин мунозара билан вақт аллапалла бўлиб қолди. Манғит ойим чуқур сопол товоқларда ўртага ёрма оши қўйди.

Ерма ёронларнинг оши,
Палов оёнларнинг оши

Чоллардан бири нақл айтишга киришди.

— Нақлингни қўй, нақдингни кўр! — ошга ишора қилди бошқаси, — ёрон ҳам ўзимиз, оён ҳам...

— Ёрманиям ўзимиз еймиз, паловниям демоқчисан-да, балли топдинг, юзидан ўргилай тоғ буғдойидан, ёрма қилсанг ҳам, палов қилсанг ҳам мазаси оғзингдан кетмайди, бай-бай, қани олинг!

— Ҳангомани яна тоққа бурасиз-а ота, — Турсунбой ҳазил аралаш мурожаат қилди, — аммо лекин айтиб қўяйки, тоғни ташлаб кетмаймиз. Асло! Тоғ бир участка. Сиз айтгандай, қулинг ўргилсин буғдойини шу ерда экаверамиз.

— Тоғниям қўлдан қўймаймиз, боғниям денг! — Манғит ойим луқма ташлади.

— Барисиям керак, ойи, ҳаммасини уддалаймиз. Ҳадемай камқувват деган хунук номдан қутиламиз, кучга эгамиз.

— Лочин қуш учар бўлса нима дердик. Овинг барор олсин, олгин, олдирма деймиз-да, — Манғит ойим жиддий хулоса қилди.

— Авлиё яқинини қўллайди, деган гап бор, — Бўтавой сўзга аралашди, — майли авлиё яқинини қўлласа, қўллайверсин, биз оқилимизни қўллаймиз. Турсунбой рўйхатингга ёзавер! Мирзачўлга тайёрман!

„Мирзачўл дафтари“дан

бор эди. Игна кўзли чашмага челак ва кўза қўйиб томчи йиғишарди.

Томчи! Тома-тома кўл бўлур дейдилар. Дарҳақиқат, Харсанг тош остидан чакра-чакра томаётган шу кичкина булоқча бир қишлоқни суғоради. Уни ҳовучлаб эмас, томчилаб ичишади, авайлаб асрашади, муқаддас деб билишади.

— Ҳам онамиз, ҳам отамиз, ризқу-рўзимиз, — дейишади у тўғрида.

Жазирама ёз ойлари, экинлар нақ сув талаб қилганда, булоқнинг томчи сувини бир қадоқ олтиндан аъло кўради халқ бу ерда. Навбатма-навбат ичишади, баъзи ариқчаларда сув қуриб қолади. Шунда хотин-қизлар кир ювгани булоқ бошига чиқишади. Қийин бечора аёлларга. Олис-олислардан бир талай кир кийим-кечакни елкага ортиб келишади. Ювилгач, сув хўплаб зил тортган юкни яна уйга ташийди боёқишлар.

Турсунбой ўйларди: қачонгача шундай бўлади? Сув танқислиги қачонгача халойиқни азоб-уқубатга, балою-қазога дучор қилади. Ахир, қондириб ер суғориш нарида турсин, ҳатто тўйиб ичолмайсан ҳам! Сув танқис деб покиза ювинолмайсан, сув танқис деб тоза кийим кияолмайсан! Тоза кийинмаслик, покиза ювинмаслик турли дарду-балоларга ғирифтор қилади. Қишлоқда юқумли касалликлар одамларни қадим-қадимдан қириб-қақшатиб келганлигининг боиси шунда эмасми ахир!

Турсунбой ўйларди, ўйларди...

— Ўйламоқ яхши одат, — хулосага келди у. — Сўнгра ўйлаб ишлаган — пухта ишлайди. Аммо ўйловчининг ўйи битгунча, таваккалчининг тўйи битар, деган экан, доналар. Узоқ ўйламоқ — тубсиз денгиз. Унга ғарқ бўлмасликка ҳаракат қилмоқ лозим!

— Опалар, сингиллар! — хитоб қилди Турсунбой катта тош устига

Йўлдош МУҚИМОВ.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тошкент ипак-йигирув фабрикаси етти йиллик фарзанди ҳисобланади. Корхона етти йилликнинг дастлабки йилида ишга туширилган эди. Шу даврда унинг қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Маҳсулот ишлаб чиқариш беш баравардан зиёдроқ кўпайди. Меҳнат унумдорлиги ҳам анча ошди, йигирилаётган ипак сифати беқиёс яхшиланди.

Коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун курашаётган ипак йигирувчилар етти йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мусобақани авж олдириб юборишди. У ҳақиқатан ҳам оммавий тус олди. Деярлик барча цех ва участкалар, смена ва бригадалар, ишчилар ва инженер-техник ходимлар бу олижаноб ҳаракатда актив иштирок этдилар. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техникани жорий қилиш, технологияни такомиллаштиришга қаратилган жуда кўп тадбирлар амалга оширилди. Илгариги сермеҳнат операцияларни бажариш машина ва механизмлар елкасига юкланди.

Ана шуларнинг ҳаммаси катта қувонч келтирди. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича етти йиллик планда белгиланган топшириқни муддатидан илгари — 22 сентябрда тўла бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Бу ипак йигирувчилар ғайратига-ғайрат қўшиб юборди, қалбларини қувончларга тўлдирди.

Коллектив республикамиз саноат корхоналари ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада муттасил мукофотли ўринларни олиб келмоқда. Ипак йигирувчилар суруннасига беш квартал давомида республика Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлмоқдалар. Ҳар гал уларга биринчи даражали пул мукофоти ҳам берилаяпти. Коллектив 1965 йилнинг иккинчи кварталида ҳам жуда катта муваффақиятни қўлга киритди. Республика саноат корхоналари ўртасидаги ўзаро мусобақада ғолиб чиқиб биринчи ўринни ва биринчи даражали пул мукофотини олишга сазовор бўлди.

Корхона коллективи нисбатан ёш ҳисобланади. Лекин шунга қарамай аҳил ва иноқ, худди бир оила аъзоларидек меҳнат қилишаяпти азамат ишчилар. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун, — ипак йигирувчиларнинг шиори ана шундай. Ишлаб чиқаришнинг бирор участкаси оқсайдиган бўлса, кўпчилик бўлиб уни оёққа турғизишади, илғорларнинг иш тажрибасини ҳамма ўртада баҳам кўради. Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган ипак йигирувчиларга хос бундай олижаноб фазилатларнинг ҳаммасини санаб саноғига етолмайсан киши.

Корхонада келажак разведкачилари номини олган бригадалар ва ишлаб чиқариш пешқадамлари жуда кўп. 22 бригадага ана шундай юксак ном берилган. Уларга ҳаммаси бўлиб 176 киши бирлашган. Коммунистик меҳнат цехи номини олган коллектив ҳам бор фабрикада. 195 кишига коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном берилган. Манзура Азимова, Ҳалима Ҳакимова сингари тажрибали ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари коллектив ютуқларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Пиллани навларга ажратувчи Муборак Ишимбоева, Александра Ким, чеварлардан Раъно Яминова, Ёдгор Исаева, слесарь Эргаш Қолибоев, газ пайвандчиси Яков Шмидт ўртоқлар ўз касбларини пухта эгаллаганликлари учун нормани муттасил бир ярим бараварга етказиб бажаришаяпти. Уларнинг бой иш тажрибаларини корхонага келган ёшларга қунт билан ўргатишмоқда.

Ипак йигирувчилар қўлга киритилган бу катта ғалабани янада мустаҳкамлашга астойдил интилмоқдалар. Улар йил охиригача яна 774 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишди. Улар бу ваъданинг устидан ҳам шубҳасиз чиқишади. Шу кунлардаги ғайрат ва шижоатга тўла меҳнатларини кўрган ҳар бир киши шундай хулосага келади.

МАМЛАКАТДА БИРИНЧИ

ЯНГИЙЎЛдаги пахта заводида мамлакатда биринчи бўлиб «ВАП—100» типидаги автоматлаштирилган жинларнинг тажриба батареяси ўрнатилди. Машинага пахтанинг ўзи автоматик суратда тушиб туради. Шу вақтгача пахта тозалаш саноати корхоналарида тола ажратиш процесси қўлда бошқарилувчи жинлар ёрдамида амалга оширилар эди.

Пахта тозалаш саноати Давлат махсус конструкторлик бюроси мутахассислари яратган автоматлаштирилган жинлар батареяси янги иш камераси билан таъминланган. Бу камера ҳар бир машинанинг унумдорлигини сал кам бир ярим баравар ошириш имконини берди.

Тажриба установка машина синаш станциясида давлат синовидан муваффақиятли ўтди. Ишлаб чиқариш шароитларида синовдан ўтказилгач, машина кўплаб тайёрлашга тавсия этилди.

Автоматлаштирилган жинлар батареясини ишлаб чиқаришга жорий қилиш пахта заводлари меҳнат унумдорлигини ошириш ва процессларга сарф қилинадиган меҳнатни камайтириш имконини беради. (ЎзТАГ).

ШАҲАРНИНГ ҚИШЛОҚҚА ЁРДАМИ

Ўзбекистон шаҳарлари меҳнаткашларининг турмуши пахтага кўп томонлама боғлиқдир. Ўроқ ва болға иттифоқи йил сайин мустаҳкамланмоқда. Бу бузилмас дўстлик саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари коллективларининг колхоз ва совхозларни оталикка олишларида ёрқин ифодасини топган. Ўзбекистон касаба союзлари советида шаҳарликларнинг пахтакорларга кўрсатаётган беғараз ёрдами тўғрисида қуйидагиларни гапириб бердилар.

Машинасозлар ва химиклар улкан пахта учун бошланган умумхалқ ватанпарварлик курашида олдинги сафларда бормоқдалар. Фақат биринчи ярим йилликнинг ўзида Тошкент, Фарғона ва Чирчиқдан қишлоқларга пландан ташқари 400 дан кўпроқ трактор ва қарийб шунча трактор сеялкалари, ўн минг тоннадан зиёд минерал ўғитлар жўнатилди.

Ишчи ва мутахассислар ишлаб чиқаришда янада зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, Ўзбекистоннинг улкан пахтаси учун курашда бевосита қатнашишни ўзларининг муқаддас бурчи деб ҳисобламоқдалар. Йиғим-терим мавсуми бошланиши арафасида Тошкентдаги саноат корхоналарининг юзлаб ремонтчи бригадалари ўзлари оталикка олган колхоз ва совхозларда бўлдилар. Тепловоз-вагон ремонти заводи ишчилари ўзлари оталикка олган «Гулистон» совхозида ҳосилни териб олиш учун 11 та пахта териш машинаси тайёрлаб бердилар. Трактор йиғувчилар ҳам Сирдарёдаги «Красний луч» колхозида худди шундай иш қилдилар. «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш», «Ташавтомаш» заводларидан оталикка олинган хўжаликларга қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш учун зарур бўлган запас қисмлар жўнатилди.

Тошкент ва Чирчиқ энергетиклари қишлоқдаги дўстларига қардошларча ёрдам кўрсатмоқдалар. Улар кейинги вақтларда уч юз колхозчи хонадонини электрлаштирдилар, ўнлаб километр юқори вольтли электр тармоқлари қурдилар. Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхозида уч насос агрегати монтаж қилинди. Бўка районидаги Жамбул номли ва Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозларда катта ишлар амалга оширилди. Самарқанд энергетиклари Иштихон районидаги «Коммунизм» колхозининг электр линиясини реконструкция қилишга ёрдам бердилар.

Тошкент, Фарғона, Олмалиқ, Қўқон қурувчилари ва транспортчилари ҳам энергетиклардан орқада қолмаётирлар. Улар суғориш тармоқларини ремонт қилишда, озуқа тайёрлайдиган цехлар қурилишида, дала шийпонларини шай қилиб қўйиш ва ускуналашда қатнашдилар.

Хўжаликларни оталикка олган корхоналар сиёсий-тарбиявий ишларнинг бой тажрибаси билан ўртоқлашмоқдалар. Тошкент, Самарқанд, Андижон ва бошқа шаҳарлардан хўжаликларга агитмашиналар, сайёр лекторийлар, кўчма киноустановкалар, концерт бригадалари бормоқда. Яқинда Сирдарёдаги «Славянский» совхозида Тошкент тўқимачилари маданият саройининг ҳаваскор артистлари концерт бердилар. Самарқанд шойи тўқиш фабрикасининг пропагандистлари Пастдарғом районидаги Киров номли колхозда КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари тўғрисида лекциялар ўқишди.

Тошкент, Самарқанд ва Андижон медик олимларининг қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувлари одат тусига кириб қолди.

ПАХТА НОБУД БЎЛМАСИН

Шу кунларда областимизнинг ҳамма хўжаликларида йиғим-терим ишлари жадал суръат билан олиб борилмоқда. «Оқ олтин» карвонлари тўхтовсиз равишда тайёрлов пунктларига келиб турибди. Лекин шуни айтиш керакки, баъзи хўжаликларда етилган пахталарни сортларга ажратиб теришга аҳамият берилмаяпти. Ҳали яхши очилиб, тўла пишмаган пахталарни теришдек фактлар содир бўлмоқда.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг айрим участкалари теримчилари пахтани сортларга ажратиб теришга эътибор бермаяптилар. Шу сабабли ҳам пахтанинг сифати бузилмоқда. Ифлос бўлаётганлиги учун айрим бригадаларнинг пахтаси иккинчи сортга қабул қилинган. Районнинг бошқа хўжаликларида ҳам ифлосланган пахтани тайёрлов пунктларига жўнатиш ҳоллари рўй бермоқда.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозда терилган пахтани пунктга жўнатишда, айниқса, пала-партишликка йўл қўйилмоқда. Пахтанинг бир қисми трактор мойига беланяпти, «оқ олтин» сифати бузиляпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, бир қатор колхозларнинг раҳбарлари пахта нобудгарчилигига қарши ҳали ҳам чинакамига кураш бошлаб юборганлари йўқ. Пайкалларга қўй-эчки ва бошқа моллар кириб пахтани пайхон қилмоқда. Айниқса, бундай аҳволни Бўка районидаги Тимирязев номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида учратиш мумкин. Колхоз раҳбарлари, партия ташкилотлари, коммунист ва комсомолар пахтанинг сифатли терилишига алоҳида эътибор беришлари керак. Шу билан бирга молларнинг пахтазорга тушмаслиги учун барча чораларни кўрмоқлари зарур. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатида пахтакорларнинг бутун диққат ва эътибори ҳосилнинг бир граммини ҳам нес-нобуд қилмасдан тезроқ йиғиштириб олишга қаратилган. Биз ҳамма ерда чақириққа амалий иш билан жавоб беришимиз ва пахта нобудгарчилигига қарши курашни ҳар тарафлама кучайтиришимиз лозим.

М. ҒОЗИЕВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» натижаларни маълум қилади

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

Шаҳар кўчаларига қўйилган скамейкаларнинг сийраклиги ва такси, трамвай, автобус ҳамда троллейбус остановкаларида усти ёпиқ шийпончаларнинг камлиги ҳақидаги танқидий фикрларни газетамизнинг шу йил, 29 июнь сонида босилган «Мулоҳаза ва истак» сарлавҳали мақолада ўқигансиз. Унда шаҳар ободончилик бошқармасининг адресига баъзи бир эътирозлар ҳам билдирилган.

Шаҳар ободончилик бошқармаси бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи ўртоқ Б. Иброҳимовнинг редакцияга йўллаган жавоб хатида мақолада кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланганлиги, транспорт остановкаларидаги скамейка ва усти ёпиқ шийпончаларнинг сони бундан буён яна ҳам кўпайтирилиши юзасидан тегишли чора кўрилганлиги айтилган.

ЧОРА КЎРИЛДИ

Газетамизнинг шу йил июнь ойидаги бир қатор сонларида «Пойтахтимиз обод, озода бўлсин», «Ҳусн ва доғ», «Шаҳар кўчаларини кезганда» сарлавҳали танқидий мақолалар босилиб, уларда шаҳардаги Уйғур, Сағбон, Аброр Ҳидоятов, Литвинов, Ново Московская, Заводская, Етти сув, Большевик, Жарқўрғон ва бошқа кўчаларнинг ифлослиги, сув сепиб супирилмаслиги, тўпланган ахлатнинг ўз вақтида олиб кетилмаслиги қаттиқ танқид қилинган эди.

Шу материаллар юзасидан яқинда редакция шаҳар ижроия комитети «Саночистка» автобазасининг директори ўртоқ Тарасенкодан жавоб хати олди. Жавобда айтилишича, юқоридаги мақолалар район «Саночистка» ходимлари ҳамда шаҳар «Саночистка» автобазаси ишчи-хизматчилари ўртасида атрофлича муҳокама қилинган. Кўрсатилган камчиликлар тўғри деб топилган. Мақолада тилга олинган кўчалар тартибга солинган.

АРТУР АЙДИНЯН—МЕҲМОНИМИЗ

«Қалб куйлайди» фильмидаги камбағал, кўр арман қўшиқчисини эсласангиз керак? У қаҳвахоналарда ажойиб овоз билан ашула айтиб юради. Унинг қўшиқлари гоҳ ғамгин, гоҳ қувончли жаранглайди. Лекин уларнинг ҳаммасида ҳам узоқда қолган ватани — Арманистонни қумсаш оҳанги сезилиб туради. Ниҳоят ёш қўшиқчи ўз ватанига қайтиб келади.

Бу фильм Арманистон ССР халқ артисти Артур Михайлович Айдинянга бағишланган.

— Ҳа, бу картина маълум маънода автобиографик фильм, —дейди А. Айдинян жилмайиб. —Лекин бу картинани анча кенгроқ тушуниш керак. Ватанга қайтиш истаги чет эллардаги ҳамма арманларнинг ҳам орзусидир.

Хўш, хушовоз қўшиқчининг кейинги тақдири нима бўлди?

— 1947 йили уйга қайтдим, — дейди Артур Михайлович.— Мен бутунлай кўр бўлиб қолгандим, лекин ажойиб профессор Мелик-Мусян билан академик Филатов мураккаб операцияни муваффақиятли бажаришди. Бу мўъжиза эди! Мен одамларни, қуёшни, яшил дарахтларни, тоғтошларни кўра бошладим. Буларнинг ҳаммасидан маҳрум бўлиб яшаш қанчалик оғирлигини сезсангиз эди!

Мана бугун сизларнинг меҳмонингизман. Ўрта Осиёга биринчи марта келишим. Самарқанд, Бухорога бориш, умуман республикани сайр этиш орзусидаман. Бу ерда ҳамма нарса гўзал, қуёшингиздай ёрқин, илиқ. Қўшиқлар кўп, беш юздан ошади. Қайси биридан бошлашни ҳам билмайди киши. Рус, Ғарбий Европа композиторларининг классик романслари, арман қўшиқлари, кўплаб мамлакатлар халқларининг опера ариялари ижро этилади. Фестивалдан кейин яна ҳам мураккаброқ сафар олдинда турибди: Болгарияга бориш учун тайёрланишим керак.

Л. Глауберзон фотоси

Орзуйим ушалди: кўҳна ва ажойиб шаҳрингизга келдим. Мен «Тошкент ҳақиқати» газетхонларини арманистонлик артистлар, фестиваль қатнашчилари номидан кутлаш билан бахтиёрман.

АРТУР АЙДИНЯН.

КУЙЛАР ЯНГРАЙВЕРСИН

Кечагина йиллик пахта тайёрлаш планини республикамизда биринчилардан бўлиб бажарган Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозига «Чаманзор тароналари» иштирокчилари меҳмон бўлиб келдилар. «Правда» колхозининг катта йўл бўйидаги клубида меҳмонларни ҳамма шодиёна кутиб олди. Ленинчи пионерлар уларга гулдасталар келтириб бердилар. Колхоз клубида учрашув бўлди.

Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абдумалик Қурбонов меҳмонларни илиқ юрак сўзлари билан табриклади. «Правда» колхозининг раиси Файзи Муҳсимов пахтакорларнинг саломини меҳмонларга топширди.

Тожикистон ССР маданият министрининг ўринбосари Т. Н. Рустамова, Бурят Монголия АССРда хизмат кўрсатган артисти Б. Брунов Оржоникидзе район партия комитетининг секретари Ш. Ғаниева, ўзбек театр жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Р. М. Қориев учрашув маросимида самимий дўстлик сўзлари айтдилар.

Катта концерт бошланди. СССР халқ артистлари П. Г. Лисициан, И. И. Петров, Майя Қулиева ўзларининг ажойиб қўшиқларидан айтиб бу ерга келган томошабинларни мамнун қилдилар.

Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зухро Каримова, Жўрабек Муродов гўзал тожик рақс ва қўшиқларини ижро этдилар.

Москвалик ёш артистка Эльмира Жерздева «Булбул» қўшиғини ижро этганда ўзбек чаманзорига қўниб сайраган булбул кўз олдингизга келарди.

Концерт охирида Тожикистон ССР халқ артисти Шоиста Муллажонова саҳнага чиқди.

Дўстлик куйлари янграган қишлоқда чинакам меҳнат ва санъат байрами бўлди.

Ҳ. ЮСУПОВ.

ФЕСТИВАЛЬ ЭКРАНИ

«Чаманзор тароналари» фестивали Тошкент экранларида ҳам сеп ёйди. Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари кинематографчилари яратган саккизта фильм шу кунларда кинотеатрларда, маданият саройлари ва уйларида, пойтахт паркларида кўрсатилмоқда.

Муҳаббат ва садоқат тўғрисидаги ўлмас шарқ афсонаси «Тоҳир ва Зуҳра» кўпгина шоир ва композиторларга илҳом берган. Фестивалнинг кино программаси шу афсона билан очилди.

Ажойиб ўзбек шоири ва маърифатпарвари Фурқат тўғрисидаги фильм муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Озарбайжоннинг хушчақчақ фильми — «Аршин мололон» кўрсатилаётган ҳамма жойда одамлар гавжум.

Замонамиз кишилари тўғрисидаги кино қиссалар фестиваль экранида катта ўрин олмоқда. «Синчалак», «Иккинчи баҳор», «Ёр-Ёр» фильмлари шулар жумласидандир.

«Бир қизни учратдим», «Маҳаллада дув-дув гап» деган ёрқин ва шўх музикали фильмлар муҳаббат ва садоқатни, одамлар ўртасида янгича муносабатлар қарор топаётганлигини тараннум этади. (ЎзТАГ).

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

СЕРГАК КИШИЛАР

ПОСТДА 20 ЙИЛ

— Танишиб қўйинг, Семён Григорьевич Черний, — деди область жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бошлиғи генерал Мурод Шералиев.— У жиноий қидирув бўлимининг бошлиғи бўлиб хизмат қилади.

Камтарин, очиқ кўнгилли истараси иссиқ бу одам билан ҳамсуҳбат бўлиб қолсангиз унинг ҳар соҳадан хабардор эканлигини, фикр доираси нақадар кенглигини билиб қойил қоласиз. Сезгир, ўз касбига меҳр қўйган Семён Григорьевич биринчи марта милиция формасини кийган ва мустақил иш бошлаган кунини сира ҳам унутмайди.

Мана орадан йигирма йил ўтиб кетипти. Бу йилларда у оддий оператив ходимликдан жиноий ишлар қидирув бўлимининг бошлиғи даражасигача бўлган йўлни босиб ўтди.

Суҳбатимиз энди қизий бошлаган ҳам эдики, генерал унга бахтсиз ходиса рўй берганини ва оператив группага бошчилик қилишни топширди. Семён Григорьевич узр сўраб, йўлга отланди.

БЕМАХАЛ ЖИРИНГЛАГАН ТЕЛЕФОН

Семён Григорьевич кечаги топшириқ билан райондан бугун уйга жуда кеч қайтди. Чироқни ёқиб ичкарига кирди. Қизи Мила мириқиб ухлаб ётипти. Ётоқхонасига қаради. Хотини Галина кўринмайди. Ўтган куни навбатчилик қилган эди-ку, қизиқ нима бўлдийкин, ёки бетоб бўлиб қолдимикан, деган хаёлга борди. Стол устидаги қоғозга кўзи тушди: «Саша, дугонам Албинанинг боласи бетоб бўлиб қолипти. Мендан ўрнига навбатчилик қилиб беришни илтимос қилди. Йўқ дея олмадим. Унинг ўрнига навбатчи бўлиб қолдим. Овқатинг ошхонада. Сени ўпиб Галя». Семён ошхонадаги совуб қолган овқатдан бир-икки қошиқ ичган бўлди-да хонага кириб чўзилди. Қаттиқ чарчаган эканми, дарров уйқуга кетди.

Телефон тўсатдан устма-уст жиринглади.

— Алло, эшитаман, — кўзларини ишқалаб трубкани олди С. Черний.

— Семён Григорьевич, Чорвоқдаги магазин қоровулини ўлдириб кетишипти. Оператив группага ўзингиз бошчилик қилсангиз. Ярим соатдан кейин машина боради. Ғазалкент посёлка милиция бўлимида сизга батафсил маълумот беришади,— деган овоз эшитилди трубкадан.

С. Черний кийиниб ташқарига чиққанида эндигина тонг отаётган, онда-сонда нурсиз юлдузлар ўз ўрнини қуёшга бўшатиб бераётган эди. Кўча тинч. Ҳали шаҳар уйғонмаган. Оператив группа воқеа содир бўлган жойга етиб келганда қуёш тоғлар орасидан кўтарила бошлаган эди.

ҚОЗОНГА ЯҚИН ЮРСАНГ...

Геннадий Полторацкий эндигина 24 ёшга кирган. Айни куч-қувватга тўлган чоғи, тоғни урса талқон қиладиган пайти. Аммо тенгқурлари қатори фойдали меҳнат билан шуғулланишга унинг бўйни ёр бермади. Боши берк кўчага кириб қолди. Жиноятга қўл урди. 1960 йилда қилган жиноий иши учун судланди. Қамоқдан чиқиб келгандан кейин ҳам тузалмади. Чорвоқ ГЭСи қурилишида номигагина монтажчи бўлиб ишлаб юрди. Лекин яна ичкиликка муккасидан кетиб, олган маошини уч-тўрт кунда сарфлаб қўядиган ва дуч келган одамдан қарз сўраб юрадиган бўлиб қолди. Қозонга яқин юрсанг қораси юқар, деганларидек у билан дўст тутинган Владимир ва Самиғилла ҳам йўлдан тойди.

...Уч шишадош борароқни ичиб бўлишди. Ярим тунда кўнгиллари яна ичкилик тусаб қолди. Йўлга тушишди. 14-боғдорчилик совхози 1-бўлимидаги Бўстонлиқ матлубот жамиятига қарашли 57-магазин қоровули Тоғай Умурзоқов олдига зўрба-зўр етиб келишди. Ярим тунда ароқ қаёқда дейсиз. Шишадошлар мақсадга эриша олмагач, қоровулга дўқ уришди. Милтиғини қўлидан тортиб олиб, сувга улоқтиришди. Қоровул қаршилик кўрсатди. Лекин миясига тушган оғир болға уни ерга қулатди.

Безорилар дарҳол магазин қулфига ёпишдилар. Эшикни бузиб ичкарига киришди. 150 сўм пул, бир неча жуфт костюм ва пойафзални ўмариб тун қоронғусида аллақаёққа ғойиб бўлдилар.

Оператив группа воқеа содир бўлган жойга етиб келганида қоровулнинг жони узилган эди.

24 СОАТГА ҚОЛМАЙ

Геннадий Салодовников «Рекс» лақабли ити билан из топишга тутинди. Старший эксперт Крилов эса жиноятчилар бирон белги қолдирмадимикин, деб магазин ичи ва теварак атрофини синчковлик билан кузата бошлади, ўғрилар кирган жойни суратга олди. Семён Григорьевич эса Ғазалкент посёлка милиция бўлимининг бошлиғи, старший лейтенант Ҳамид Ҳайруллин, шу милиция бўлимининг ходими С. Оракбоев, Чорвоқ посёлкаси милиция бўлимининг старший лейтенанти А. Мамбетов билан қилинадиган ишни маслаҳатлашиб олди. Ит икки марта из олиб тўғри ишчилар яшайдиган посёлкага қараб интилди. Аммо бир чақиримча йўл юргандан кейин изини яна йўқотди.

— Жиноятчи узоққа кетмаган, — деди Семён Григорьевич. Оператив ходимларга посёлкада кеча ким ишга чиқмаганини, янги уст-бош кийганини ёки ичкилик ичганини суриштиришни ва ҳар бир фактга эътибор билан қарашни таъкидлади. Қанчалик тез ҳаракат қилинса жиноятчи шунчалик тез қўлга тушишини, бироқ шошилиб нотўғри хулоса чиқариб қўймасликни, акс ҳолда унинг оқибати хунук бўлишини яна бир бор эслатди. Ҳамид Ҳайруллин, Сенсизбой Оракбоев, Аҳам Мамбетовлар топшириқни бажаришга киришишди. Кўнгилли дружиначилар ёрдамига таяниб жуда кўп тадбирларни ўтказишди. Кечга бориб Геннадий Полторацкий деган йигит ишга чиқмагани, дўстлари ҳам бугун уни кўришмагани маълум бўлди.

Дарҳол архив кўтарилди. Геннадий Полторацкий 1941 йилда Тошкентда туғилган. 1960 йилда судланган. Унинг ётоқхонада йўқлиги шубҳани янада орттирди. Ҳ. Ҳайруллин билан С. Оракбоев дарҳол Тошкентга, Г. Полторацкий онаси яшаб турган 2-Лобачева кўчаси 5-уйга йўл олишди. Қўни-қўшнилардан суриштириб кўришганларида Геннадий дўстлари билан бу ерга келганини айтишди.

Милиция ходимлари дадил ичкарига киришди. Г. Полторацкий В. Ганеев ҳамда С. Биктеевлар чайқалиб, бир-бирига гап уқтирарди. Уларнинг уччаласи магазиндан ўғирланган костюмларни кийиб олишибди. Пулни эса сарфлаб улгиришган. Қолган моллар омборхонадан топилди. Оператив группанинг пухта тузган режаси 24 соатга қолмай амалга ошди. Жиноятчилар қўлга олинди.

Суратда: милиция подполковниги ўртоқ С. ЧЕРНИЙ.

КУННИ ТУНГА УЛАБ

Милиция бошқармасига Олмалиқ-Оҳангарон йўли чорраҳасида автоинспектор А. Бескостинни ўлдириб кетишгани ҳақида хабар келди. С. Денишев, Ю. Шегай, В. Асилов, Т. Мансуров, Г. Мицкевич ва Т. Холмуҳамедовлардан иборат оператив группа тузилди. Қидирув ишларида катта тажриба орттирган бу милиция ходимлари ҳар бир дақиқанинг қадрига етиб иш тутдилар. Жиноятчилар қанчалик усталик қилиб изни яширишга уринмасин, муғомбирлик билан чап беришга ҳаракат қилмасин бўлмади. Оператив группанинг ҳар бир аъзоси икки ҳафтагача кунни тунга улаб ишлади. Кенг жамоатчилик ёрдамига таянган, дружиначилар кўмаги билан ўнлаб чора-тадбирлар ўтказган милиция ходимлари жиноятчиларни фош қилдилар. Уларнинг бу хизматлари республика жамоат тартибини сақлаш министрлигининг буйруғи билан тақдирланди. С. Денишев номи ёзилган соат билан, Т. Холмуҳамедов «Милиция аълочиси» значоги, Г. Шабратов фахрий ёрлиқ билан мукофотландилар, Ю. Шегай, В. Асилов, Т. Мансуров, Г. Мицкевич, Ф. Раҳимбердиевларга ташаккур эълон қилинди.

Область жамоат тартибини сақлаш бошқармасида ўз касбига меҳр қўйган, яхшига дўст, дилкаш, эгрига шафқатсиз, ўнлаб милиция аълочилари хизмат қилмоқти. Улар постларида ҳамиша сергак туришипти.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

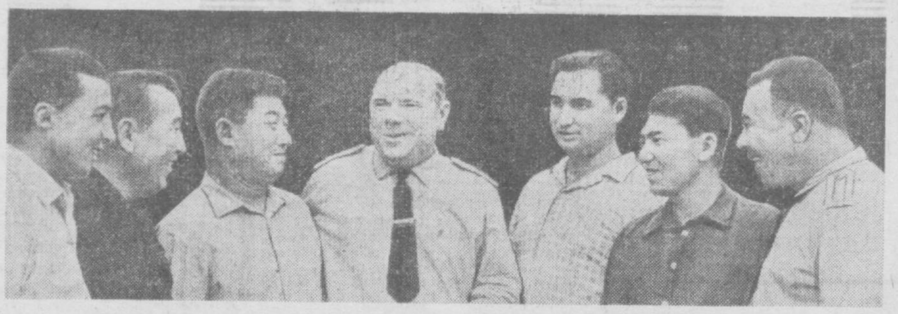

Суратда: республика жамоат тартибини сақлаш министрлигининг қимматбаҳо совғаси ҳамда ташаккурномасини олишга муваффақ бўлган бир группа милиция ходимлари (чапдан) Т. Мансуров, Т. Холмуҳамедов, Д. Шегай, Г. Шабратов, С. Денишев, Ф. Раҳимбердиев ва В. Асилов ўртоқлар.

Л. Глауберзон фотолари.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

А. А. ГРОМИКО З. А. БХУТТО БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XX сессиясидаги Совет делегациясининг бошлиғи СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги СССР ваколатхонасида Покистон Ташқи ишлар министри З. А. Бхутто билан суҳбатлашди.

ВЕНЕСУЭЛА ПАРТИЗАНЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

КАРАКАС, 23 сентябрь. (ТАСС). 40 партизан Венесуэладаги Баринас штатида аҳоли яшайдиган Мапораль деган жойни ишғол қилди. Партизанлар ўша ерда бўлган полициячилар билан миллий гвардиячиларни қуролсизлантириб, ҳукуматга қарши митинг ўтказдилар. Партизанлар Мапоралда бир неча соат турганларидан кейин, тоққа чиқиб кетдилар.

ХАЛҚАРО ЖУРНАЛИСТЛАР ТАШКИЛОТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ СЕССИЯСИГА

САНТЬЯГО, 23 сентябрь. (ТАСС). СССР журналистлар союзининг делегацияси халқаро журналистлар ташкилоти ижроия комитетининг сессиясида қатнашиш учун кеча Сантьягога (Чили) келди. Сессия 23 сентябрда ўз ишини бошлади. Делегация составида СССР журналистлар союзининг секретарлари Д. П. Горюнов ва В. И. Чернишев бор.

ФРАНЦУЗ ОЛИМЛАРИНИНГ ДАДИЛ ЭКСПЕРИМЕНТИ

ПАРИЖ, 23 сентябрь (ТАСС). Денгиз тубини тадқиқот қилувчи Француз олимлари кеча машҳур океанолог Жан-Ив Кусто раҳбарлигида дадил эксперимент бошладилар. Ницца яқинида (Франциянинг жанубий соҳили) 6 тадқиқотчи яшайдиган «сув ости уйи» 100 метрча чуқурликдаги сувга туширилди. Улар ана шу уйда 15 кун яшайдилар.

«Сув ости уйи» диаметри 6 метрча келадиган шар шаклида бўлиб, оғирлиги 150 тоннадир.

«Сув ости уйи»да яшовчилар билан телефон ва телевидение орқали алоқа боғлаб турилади.

Ҳозирги экспериментнинг вазифаси илмий тадқиқотлар ўтказиш ҳамда денгиз туби остига жойлашган фойдали қазилмаларни қазиб олиш имкониятларини ўрганишдан иборат. Шу мақсадда экспериментда қатнашаётган олти кишининг ҳаммаси ҳар куни ўзининг сув остидаги уйидан денгиз тубига чиқиб, тегишли ишларни ўтказади.

ҲУЖУМЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

ХАНОЙ, 23 сентябрь. (ТАСС). Америка ҳарбий самолётлари 20 сентябрда Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегараларига бир неча марта бостириб кириб, Шон-Ла, Туен-Куанг, Тхань-Хоа, Нге-Ан, Куанг-Бинь вилоятларидаги бир қанча шаҳарлар билан қишлоқларни, шунингдек Винь шаҳрини бомбардимон қилди ва ўққа тутди, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги.

Америка самолётлари 19 сентябрда демилитаризация қилинган зонанинг шимолий қисмидаги аҳоли яшайдиган бир қанча жойларга ва Кон-Ко оролига осмондан ҳужум қилди.

Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси АҚШнинг янги агрессия ҳаракатлари муносабати билан қатъий норозилик билдирди.

Француз альпинисти ҳалок бўлди

ПАРИЖ, 23 сентябрь. (ТАСС). Таниқли француз альпинисти Лионель Терре Жербье тоғига (Франция альплари) кўтарилаётган вақтда ҳалок бўлди. 1950 йилда жаҳондаги энг баланд чўққилардан бири — Ҳимолай тоғларидаги Аннапурна чўққисини забт этгандан кейин Лионель Терренинг номи Франциядан ташқарида ҳам маълум бўлиб қолган эди.

ЯПОНИЯ — АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ ТЎХТАТИБ ҚЎЙИЛДИ

ТОКИО, 23 сентябрь. (ТАСС). Япония ташқи ишлар министрининг ўринбосари Т. Симода қуйидагиларни айтди: Авиация битимини қайта кўриб чиқиш тўғрисида бир ярим ойдан бери олиб борилган Япон-Америка музокаралари тўхтатиб қўйилди. Томонлар бир битимга келиша олмади. Симода музокаралар яна қачон бошланишини айтмади.

Музокараларнинг муваффақиятсиз тугалланганлигини «Нихон — кэйдзай» газетаси шарҳлаб шундай ёзади: Япония ҳар икки томон учун тенг ҳуқуқли бўлмаган Япон-Америка авиация битимини қайта кўриб чиқиш ва ўз самолетларининг Нью-Йорк орқали учишларига эришиш учун уриниб Америкадан қаттиқ панд еб қолди. Япония, деб ёзади «Нихон — кэйдзай» газетаси, ҳозирги авиация битимини оккупация даври қолдиғи деб қарамоқда, АҚШ эса бу битимни тенг ҳуқуқли битим деб ҳисобламоқда.

АМЕРИКА ЯНА МАХФИЙ ЙЎЛДОШ УЧИРДИ

ЛОНДОН, 23 сентябрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Ванденберг ҳарбий-ҳаво базасидан кеча яна махфий ҳарбий йўлдош учирди. Рейтер агентлигининг хабар беришича, бу йўлдош «Тор» ракетаси ёрдамида орбитага чиқарилди.

Бу йўлдошга доир ҳеч қандай тафсилотлар хабар қилинмаётир, деб кўрсатади агентлик.

ФУТБОЛ

„ПОЛИТОТДЕЛ“ ЮҚОРИГА ИНТИЛМОҚДА

17—32-ўринлар учун курашаётган «А» классининг иккинчи лига командалари финалдаги биринчи учрашувларни ўтказдилар. «Политотдел» колхоз футболчилари Гомель шаҳрида маҳаллий «Спартак» командаси билан ўйнади. Областимиз спортчилари рақиб майдонида муваффақиятли ўйнаб, 1:0 ҳисобида ғалабага эришдилар. Бу ғалабадан сўнг «Политотдел» икки поғона юқорига — 25-ўринга кўтарилди.

Шу куни бўлган матчлар иккинчи лиганинг иккинчи группасидан финалга чиққан командаларнинг кучлилигини кўрсатди. Улар биринчи группа вакилларидан устун келдилар. Чунончи, «Динамо» (Таллин) футболчилари «Трактор» (Волгоград)ни «Ростсельмаш» эса Запорожьенинг «Металлург» командасини 1:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратдилар. СКА (Новосибирск) «Энергетик»ни 2:1 ҳисоби билан, «Волга» (Калинин) «Строитель»ни 3:2 ҳисоби билан, «Кубань» Винницанинг «Локомотив» футболчиларини 2:0 ҳисоби билан енгди. Иккита учрашувдагина дуранг натижа қайд қилинди. «Динамо» (Ленинград) — «Локомотив» (Тбилиси) матчи 3:3 ҳисобида, «Труд» — «Олға» матчи 0:0 ҳисобида якунланди.

«Политотдел» командаси кейинги тўрт ўйинни ҳам сафарда ўтказади. Навбатдаги учрашув 27 сентябрда Воронеж шаҳрида бўлади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — **Ниначи ва чумоли** (мультфильм), 17.25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.40 — **Ўн кун давом этган шодиёна учрашувлар** (ҳужжатли фильм), 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.15 — **Реклама ва эълонлар,** 18.20 — **Ватанни дилга жо қилиб, Самарқанд-Бухоро** (кинофильмлар).

19.00 — **«Чаманзор тароналари» фестивалининг ёпилиши** (Алишер Навоий номли опера ва балет театридан) танаффус вақтида — **Киножурналлар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

«ЧАМАНЗОР ТАРОНАЛАРИ» ФЕСТИВАЛИ

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/IX да **Фестивалнинг тантанали ёпилиши. Санъат усталари — фестиваль қатнашчилари концерти.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА 25/IX да — **Қозоғистон ва Қирғизистон санъат усталари кечаси.** Құрмонғози номли Қозоғистон халқ чолғу оркестри, Қирғизистон қўбизчилар ансамбли. СССР халқ артистлари **Р. Жаманова, Е. Серкебоев,** Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Р. Чекоева, У. Сербабишев**лар қатнашади.

* * *

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/IX да кундуз **Севилья сартароши.** СССР халқ артистлари **И. Петров, Е. Серкебоев**лар қатнашади кечқурун **Флория Тоска.** Грузия ССР халқ артисти **Н. Андгуладзе** қатнашади. Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Н. А. Гольдман.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/IX да **Қонли сароб,** 26/IX да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/IX да **Нурхон,** 26/IX да **Гули сиёҳ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Подшо қайлиғи — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, ва 4 да).

Унутма, Каспар! — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 8 да).

Йиғлама, Петр — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Янги Дон-Жуан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 6, 8 ва 10 да).

Граф Монте-Кристо — САНЪАТ САРОЙИ (1 ва 2 серия, кундуз ва кечқурун).

Опа-сингил Раҳмоновалар — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 да ўзбек тилида).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 да бошланади)

Янги Дон-Жуан — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли, ТЕЛЬМАН номли.

Бир полк музикачилари — «ВАТАН».

Унутма, Каспар! — НАВОИЙ номли, ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 9.45 минутда).

Боксчи ва ўлим — «1 МАЙ».

Севги ва орзу — «УДАРНИК».

Подшо қайлиғи — ПУШКИН номли.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

25, 26 сентябрда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров ва Ҳадя Юсупова** иштирокида

концертлари

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1 октябрда

1965-1966 ЙИЛ ҚИШКИ МАВСУМИНИНГ

ОЧИЛИШИ

ГРУЗИН ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ ГАСТРОЛИ

Касса эрталаб соат 11 дан кеч 7 гача ишлайди. Билетлар сотилмоқда.

30 сентябрда Ленинград шаҳрида

3% ЛИ

Давлат ички ютуқ заёмининг

107-асосий ва 18-қўшимча ЮТУҚ ТИРАЖЛАРИ БЎЛАДИ.

Тиражда заёмнинг ўн тўққиз разрядига 8.835.380 сўмлик 161500 ютуқ ўйналади.

Заём облигацияларини сотиб олиб, ютуқлар тиражида қатнашинг!

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1965 йил 5 октябрь эрталаб соат 11 да, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги педагогика фанлари юзасидан илмий даражалар бериш бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 20-уй).

Л. И. Кубатиева — педагогика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун «Туркманистонда болалар коммунистик ҳаракати» деган темада.

1965 йил 5 октябрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети механика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 35-уй, 163-аудитория).

Э. Ю. Гургов — физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Эластик асосда ётган балки ва пластинкаларнинг урилишдаги юкланиш таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг

ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ТРЕСТИГА

алоқанинг станцион ускунаси, автомат телефон станциялари, шаҳарлараро телефон станциялари, электр установкалари, монтажчилари (ишбайга), старший бухгалтер-ревизор, алоқа инженерлари ва техниклари

КЕРАК

Монтажчи ихтисосига ўргатиш учун: **7-синф ҳажмида маълумоти бўлган кишилардан шогирдлар ҳам қабул қилинади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чангалзор мавзу кўчаси, 3-уй, 2-қават (43-автобуснинг «3-автопарк» остановкаси).

«Ўзбекбирлашув»нинг

РЕСПУБЛИКА САВДО-ХАРИД БАЗАСИГА

склад мудирлари ва склад учётини билган **фактурдлар,** ишбайга **юкчилар, стропалчилар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Жомий кўчаси, 5-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин (6-троллейбус, 10, 11, 14, 43-автобуснинг «Трактор йиғув заводи» остановкаси).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЛЕНИН РАЙПИШЧЕТОРГИГА

ишчилар, уборщицалар, сотувчилар

КЕРАК

Привокзальная кўчаси, 32-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

АЭРОВОКЗАЛ РЕСТОРАНИГА

юкчилар, уборщицалар, мотороллер ҳайдовчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Аэровокзал, 1-қават.

ТОШКЕНТ «РАССОМ» КОМБИНАТИГА

шофёрлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Цеховая кўчаси, 32-уй (7, 9, 11-трамвай, 3, 18-автобуснинг «Маломирабадская» остановкаси).

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 145-уй, 3-квартирада турувчи **Евгения Петровна Бояринова**нинг Кемерово шаҳар, В. Терешкова кўчаси, 20-а уй, 43-квартирада турувчи Виктор Алексеевич Бояринов дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 3-уй, 1-корпусда турувчи **Денсу Цой**нинг Донецк область, Жданов шаҳар, Гагарин кўчаси, 52-уйда турувчи Нелли Ивановна Пакдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партиятурмуши, саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02363. Индекс 64969. Нашр. № 1855